

DARBININKAS

XLI NR. 34 680 BUSHWICK AVE. ANTRADIENIS - TUESDAY GEGUŽIO - MAY 8, 1956 M. Redakcija - GLENMORE 5-7281 10 CENTŲ
BROOKLYN 21, N. Y. Administracija - GLENMORE 5-7068

Ar tai tik pakvaišėlio darbas, ar tai komunistų įvykdyta žmogžudystė?

New Yorke gegužės 6 prie bažnyčios, kur rumunai ortotokzai šventė Velykas, piktadarys iš priešais esančio namo šešiais šūviais nušovė vieną bažnyčios tarnautoją ir keturis maldininkus sužeidė. Policija patyrė, kad tai padaręs 60 metų alkoholikas, kuris paskutinėmis dienomis mažai buvo išsipagiriojęs. Policija abejoja, kad būtų buvę čionai politinių motyvų žmogžudystė.

Tačiau rumunai juos kaip tik iškelia. Kalbėti apie politinę žmogžudystę duoda pagrindo tai, kad pamaldose dalyvavo ir mirusio Rumunijos karaliaus sesuo princesė Ileana. Ji tik buvo grįžusi iš kelionės, kurios metu turėjo eilę antikomunistinių paskaitų

apie padėtį pavergtoje Rumunijoje. Policijos klausama, ji nepaneigė galimybes, kad šūviai galėjo būti jai taikomi. Tokios galimybes nepaneigė taip pat ir dvasininkas Florian Goldai, pabėgėlis iš Rumunijos, kuris dažnai kalbėdavo per Laisvosios Europos radiją.

Piktadarys dar buvo nesuimtas.

VELIKŲ ŽVAKĖ šviečia prie Vasilij Cuci, kuris buvo nušautas rumunų Velykose prie bažnyčios.

Kaip gi Amerika turi vairuoti

AR IMTIS GRIEZTESNĖS POLITIKOS AR NUSILEISTI MAS KVAI IR SAJUNGININKAMS?

Amerikos užsienio politika dabar atsidūrė kritikos ugnyje. Atvirai ją kritikavo Prancūzijos užsienio reikalų ministras ir Anglijos spauda. Kritikavo ją dabar senato užsienio reikalų komisija ir buvusių aukšti departamento pareigūnai. Tik jų išvados nevienodos.

SENATO KOMISIJA PASMERKĖ ŽENEVOŠ POLITIKĄ

Senato užsienio politikos komisijoje 6 narių organas apkeliavo 26 valstybes, nuo Graikijos iki Japonijos, ir gegužės 5 pateikė savo raportą iš 213 puslapių. Jame visų, demokratų ir republikonų, vieningai pareiškama:

● Pereitų metų Ženevos konferencija labai susilpnino artimųjų rytų ir pietų Azijos nusistatymą prieš komunizmą. Ji pastūmė valstybes į vadinamą "neutralizmą".

● Pasėjo nepasitikėjimą Jungtinių Valstybių žodžiais ir darbais. Esą beprasmiška ko-

munizmui priešintis, jeigu patys Vakarai komunistus pripažįsta garbingu derybų partneriu, kaip tai buvo Ženevoje.

● Raportas kritikuoja Amerikos neryžtingumą akivaizdoje Maskvos ryžtingos politikos, kuri siekia dominuoti pasaulyje.

● Raportas reikalauja Amerikos naujos politikos, kurios nebūtų galima įtarti, kad ji remia kurios Europos valstybės kolonialistinius interesus.

● Raportas pagaliau siūlo laisvojo pasaulio tikėjimą Dievu imti bendru jungiamuoju pagrindu kovai prieš ateistinį (bedievišką) komunizmą.

Kennanas siūlo Amerikai kapituliuoti

Po kritikos dabartinei Amerikos užsienio politikai kitokį kelią siūlo Georg Kennan, buvęs Amerikos atstovas Maskvoje, žinomas politikos planuotojas valstybės departamente. Jis tarp politikų išdėstė mintis:

● Reikia laikyti, kad dabartinės permainos Sovietuose reiškia, jog Sovietai pradėjo eiti prie normalių santykių su kaimynais, ypačiai to siekia su Amerika.

● Amerika turi neužsispirti ir priimti tuos santykius, ypačiai spauda turi sudaryti jiems tinkamą atmosferą.

● Dėl komunistinės Kinijos tai Amerika negalinti bausti už jos priėmimą į Jungtines Tautas, bet ji neturi priešintis daugumos sprendimui.

Mintys apie satelitus yra tokios pat, kaip neseniai buvo skelbęs N. Y. Times Sulzbergeris apie "titoizmą", siūlydamas pripažinti ten susidariusią komunistinių režimų padėtį ir tikėtis, kad jie ilgainiui tols nuo Maskvos. Tai ta pati politika, kurios reikalauja

AR PATIKĖS?

Valst. sekr. Dulles Nato konferencijoje mėginęs įtikinti sąjungininkus, kad vakarų Europa turi artimiau tarp savęs bendradarbiauti, kad nugalėtų ūkinis sunkumus, ir nelaukti, kad Amerikos mokesčių ūkiniu visą laiką lengvintų europiečių mokesčių mokėtojų našta dovanom.

Užsienio žurnalistai lankėsi Lietuvoje

Vilniaus radijas pranešė, kad balandžio 28 iš Maskvos atvyko į Lietuvą Maskvoje gyvenančių Anglijos, Italijos, Prancūzijos, Belgijos, Švedijos laikraštinių delegacija. Ji lankėsi Kaune, kolchozuose, fabrikuose, gegužės 1 dalyvavo Vilniuje kariuomenės parade ir demonstracijose. Gegužės 4 grįžo į Maskvą.

Pranešimas įdomus ta prasme, kad rodo, jog Sovietai nepakėlė nuolatinio priekaištavimo iš vakarų pusės, jog Baltijos kraštuose neatveria uždangos. Jau prieš pusmetį jie leido apsilankyti kai kurioms ekskursijom iš Vokietijos, Danijos bei Austrijos Rygoje. Dabar pirmu kartu leido apsilankyti ir Lietuvoje.

STUMIA ANGLIJĄ IR IS CEILONO

Ceilono min. pirmininkas pranešė Anglijai, kad karines bazes atsiimtų iš Ceilono. Ar Ceilonas liksis Anglijos Commonwealthe, dar neaišku. Ceilonas traukiasi nuo Anglijos ir Vakarų po to, kai rinkimus laimėjo komunistam palanki partija. Ceilonas linksta į "neutraliuosius". Anglija nustebinta.

Linijas gelbės be kentėjimo Vokietijos vidaus ligų gydytojų konferencija pripažino sveikatai nekenksmingą naują preparatą, kuris padeda sušliesėti. Preparatas duoda darbą skrandžiui ištuosinant valandom, bet neduoda kolorijų. Būsią galima sėdėti prieš kvapniausią kepsnį ir visai jo nenorėti.

● Amerikos autostradam pereinotus vasaros potvyniai ir šios žiemos sniegai pridarė papildomų išlaidų 10 mil. dol.

● Metodistų bažnyčia Amerikoje nusitarė, kad dvasininkais galės būti ir moterys.

● Anglijos Darbo Partija tebėra susijaudinus dėl Chruščiovo, kuris išvadino socialistas liaudies priešais. O konservatoriai džiaugiasi, kad jiems pasisekė įrodyti, jog konservatoriai labiau moka sugyventi su Sovietais negu darbiečiai.

● Pasaulinis sionistų kongresas gegužės 6 atmetė kraštutinių sionistų reikalavimą kariauti Izraeliui su Egiptu.

Paslaptingas anglų naro žuvimas

Anglijos admiralitetas paskelbė, kad buvęs karališkojo laivyno komendantas Lionel Crabb balandžio 19 dingio Portsmoutho uoste povandeniniuose pratimuose. Spėja, kad jis žuvo.

Jo žuvimas sukėlė didelę audrą anglų spaudoje, o parlamento atstovai rengia paklausimą vyriausybei. Crabbo žuvimo paslaptis yra susijusi su Sovietų laivu "Ordžonikidze", kuriuo buvo atvykęs Bulganas ir Chruščiovas. Vieni spėlioja, kad Crabb, kuris jau atsargoje, specialiai buvo pakviestas pašnįpinti apie sovietų laivą. Kiti skelbia, kad jis turėjęs būti sovietų laivo įgulos pastebėtas ir nužudytas. Priduria taip pat, kad jis galėjęs būti sugautas ir išsiųstas į Rusiją, kad išgautų iš jo karines Anglijos laivyno paslaptis.

Sovietų laivyno attache pavaduotojas prasitaręs, kad

"Ordžonikidze" laivo sargybinis matęs netoli laivo ką iškylant iš vandens, bet tik keiliom sekundėm, paskui vėl nugarimzdė.

● Amerikos ligininėse yra apie 1,350,000 liginų. Apie pusę psichinių liginų, vadinamas, apie 350,000, yra šizofrenikai. Manoma, kad tokių liginų daugia kaip antra tiek yra ne ligininėse.

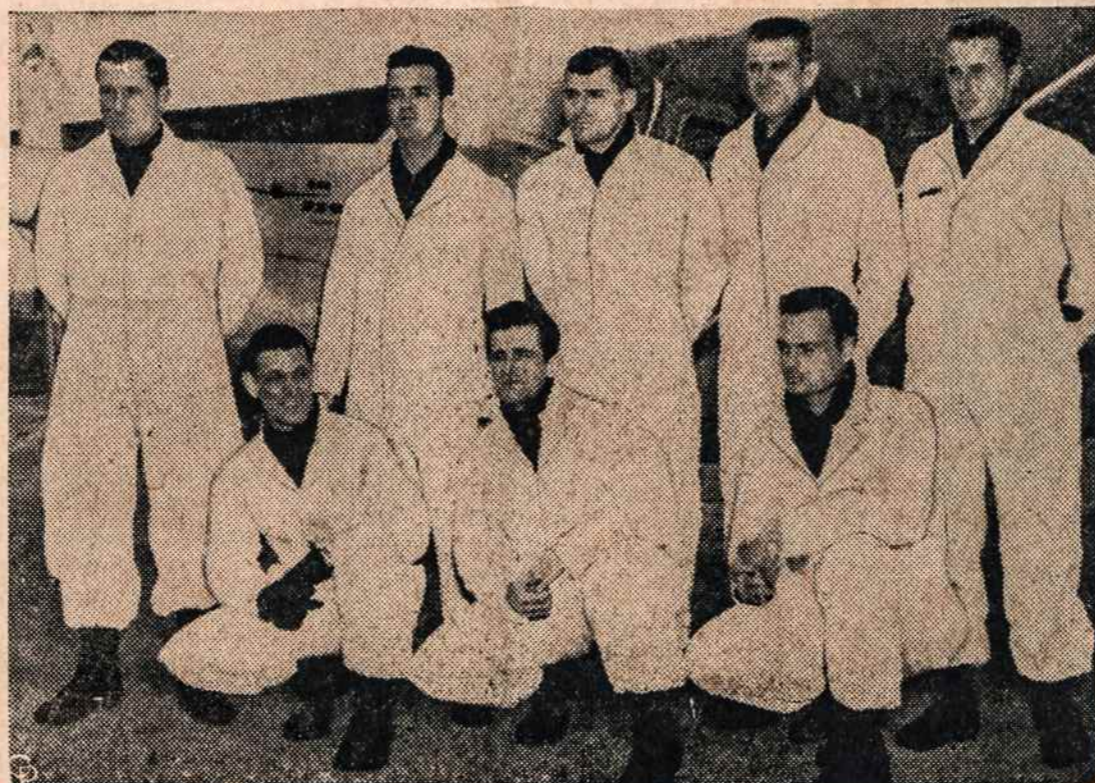
● Žurnalistas Riesel jau visai nebemato. Jam New Yorke išplikino akis balandžio 5 nežinomas piktadarys, kuris lig šiol nesusektas.

● Amerika sprogdins vandenilio bombas šį trečiadienį Pacifike.

● Sovietai išleido 13 žydų: jie pasiekė Šveicariją.

NEAPOLYJE DŽIAUGSMAS

Neapolio, Italijoje, vyskupas paskelbė, kad gegužės 5 šv. Januarijaus kraujas, kuris yra kristaliniame indelyje, atgijęs, suskystėjęs. Tai įvyksta kasmet, dažniausiai šeštadienį prieš gegužės pirmą sekmadienį ir rugsėjo 19. Šv. Januarijus yra Neapolio globėjas. Neapolio gyventojai džiūgaujama tam nuostabiam dalykui įvykus, nes laiko, kad tai geras miestui ženklas tais metais. Jeigu kraujas lieka nesuskystėjęs kuriais metais, laiko blogu ženklu, prisimindami, kad taip buvo įvykę 1527, kada siautė maras, 1884, kada, ištikio choleros epidemija, ir 1944, kada išsiveržė Vezuvijus.

AMERIKOS PARASIUTININKŲ rinktinė, kuri dalyvaus 14 valstybių varžybose Maskvoj liepos 25.

MAJ. DAVID M. CRITCHLOW trečiadienį nunes vandenilio bombą iš bombonešio B-52.

GEN. ANTHONY McAULIFFE užsidėjo jau skrybėlę. Jis pasitraukia iš Amerikos kariuomenės vyriausio vado pareigų Europoje.

Prezidentas ramina dėl kariuomenės

Prez. Eisenhoweris gegužės 4 spaudos konferencijoje pasirodė budrus ir visai atsigavęs, linksmas. Jis pareiškė, kad gydytojai jam leidžia neribotai eiti savo pareigas. Iš prezidento kitų pareiškimų labiausiai dėmesio verti du.

DĖL AMERIKOS KARINĖS JĖGOS

Amerikos apsiginklavimas yra geras, — kalbėjo prezidentas, — ir jį reikia vertinti ne pagal vieną ginklų rūšį, bet pagal visumą. Jūrų laivyną vadino galingiausiu visame pasaulyje. Naujų tolimojo skridimo bombonešių nereikia statyti. Amerika turi visur karinių atramos punktų, iš kurių gali gerai veikti vidutinio skridimo lėktuvai.

O strateginio oro laivyno viršininkas gen. Curtis Lamay buvo liudijęs senate, kad 1956 — 60 Sovietai pralenks Ameriką savo tolimojo skridimo lėktuvais ir strateginiu kovinguumu.

DĖL NUSIGINKLAVIMO

Londono gegužės 4 baigėsi septynių savaitės trukusi penkių valstybių konferencija nusiginklavimo reikalom — be nieko. Sovietai siūlė tiesiog sumažinti kariuomenių dydį, o Amerika siūlė pirma įvesti kontrolę, o paskui nusiginklavimą.

TEGUL KOMISIJA SVARSTO LIGI ŽIEMOS

Kaip išgelbėti Nato nuo mirties ir kokio jai darbo duota

taisęs karine uniforma, skelbia, kad Sovietai tebesiginkluoja. Tik jis vienas.

Teisingai išreikšta Nato padėtis. Nato — karinė organizacija, arba, kaip Prancūzijos atstovas pasakė, penkiolikos valstybių "karių klubas". Nato susikūrė atremti Sovietų galimai agresijai, kurios Europa labiausiai pabūgo nuo agresijos Korėjoje 1950. Tada Nato puolėsi ginkluotis, kiek galėjo. Bet kai nuo pereinusių metų Ženevos konferencijos Vakarai ėmė tikėti, jog Sovietai nepuls, tai buvo ištrauktas pagrindas iš po viso Nato pastato: jeigu nepuls, tai kam Nato reikalingas. O kad Sovietai pulę, tai tuo viešai Prancūzijos min. Pineau pasiskelbė nebetikęs. Ir Nato nariai, užuot ginklavęsi, pasuko priešinga kryptimi — ėmė šaukti nusiginkluoti. Pati Prancūzija iš Natui skirtų 5 divizijų dvi atsėmė ir pasiuntė į Afriką.

Praktiškai tai reiškė artėjantį Nato galą.

Dulles, norėdamas išgelbėti organizaciją ir duoti jai naujos gyvybės, pakiso mintį šalia karinio bendradarbiavimo praplėsti Nato bendradarbiavimą ūkinėje ir politinėje srityje. Kanados Pearsonas ir Italijos Gronchi tada siūlė virsti tiesiog politiniu ūkiniu irankiu.

Politinėje srityje bendra-

ginkluoti. Sovietam kontrolės nepriėmus, konferencija baigėsi niekais.

Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad Amerika negali sumažinti savo apsiginklavimo, kol Sovietai nesutinka su ginklavimo kontrole.

IR VENGRIJOS TERORISTAI AMERIKOJE

Senato komisijoje liudijo Vengrijos buvusio parlamento pirmininkas monsinjoras Varga. Jis nurodė, kad Vengrijos atstovas Amerikoje ir jo du patarėjai terorizavo Vengrijos pabėgėlius, kad jie grįžtų į Vengriją.

Tai teroristai tos pačios komunistinės Vengrijos valdžios, kurią Amerika priėmė į Jungt. Tautas.

SPEJA RUOSIANTIS KARUI

Amerikos kariniuose sluoksniuose manoma, kad jeigu tikrai Sovietai paleidžia iš dirbtuvių 1000 sprausminių bombonešių, tai jie ruošiasi karui (o kam gi kitam bombonešiai ruošiami paradui?).

● Popiežiaus gvardija, kurioje tarnauja šveicarai, susilaukė 450 metų. Nuo tada ji įsteigta. Joje tarnauja 83 šveicarai, apsitaisę su senoviniiais drabužiais ir ginklais.

darbiauti ir remti kitas tautas — uždavinys nelengvas, nes kaip bendradarbiaus politinėje srityje Anglija su Graikija; kaip bendradarbiaus pagaliau ir Amerika su Islandija. Bendradarbiauti ūkinėje srityje ir remti kitas valstybes, nesantias Nato, sutiks visi, jeigu, ciniškai tarjant, Amerika duos tam pinigų ir nekonkuruos savo prekėm pasaulio rinkų.

Amerika pinigus pasiryžusi duoti. Prezidentas Eisenhoweris ypačiai reikalauja tos piniginės pagalbos kitiem kraštam. Tačiau per ką duoti? Per Nato? Per Jungtines Tautas? Tiesiog savo vardu? Stevensonas stipriai rėmė duoti pagalbą per Jungt. Tautas. Prezidentas Eisenhoweris tam abejingas. Amerika duos pinigų, o juos skirstys Maskva ir jos pakalikai. Per Nato? Bet Europoje yra kita ūkinio bendradarbiavimo įstaiga (Organization for European Economic Cooperation), kuri net platesnė už Nato, nes ji dalyvauja dar Švedija ir Šveicarija. Amerika taip pat turi sudarius sąjungas Azijoje...

Klausimas nėra lengvai atsakomas, kaip geriau būtų, kad šelpiamieji ne tik vegetuotu, bet aiškiai atgytų, sustiprėtų, atsispirtų komunizmo agresijai.

Tuo tarpu ir Nato konferencijoje kitos išeities nesurasta kaip tik reikalą atidėti, t. y., atiduoti komisijai, kad ji galvotų iki žiemos.

„Ir Leninas — agentas?“

Dirbo už kaizerio pinigus

Apie tai kalba slaptieji Vokietijos archyvai

Maskvos viešpačiai nusisuko nuo Stalino vardo, nes jis ir šioks ir dar kitoks. „Life“ paskelbė dokumentus, kad jis buvo caro žvalgybos agentas. Lyg ir būtų baigta su Stalino garbinimu. Iš kitų visų dievų Chruščiovas išsirinko dabar vyriausiuoju garbinamą dievą — Lenina. Lenino vardu Chruščiovas dabar nori visokius „stebuklus“ daryti.

Bet jeigu nuvertė vieną iš dievų, tai kur užtikrinimas, kad nereiks versti ir antrą — patį Lenina.

Ar nebus apšauktas kada ir Leninas taip pat agentu. Gal dar bjauresniu, nes svetimos kapitalistinės, imperialistinės valstybės agentu? O tokiam įtarimui dokumentų pasirodys nemažiau kaip prieš Stalina.

Reikia tik pavartyti archyvus...

Archyvu dalelę praskleidė Anglijos karališkojo instituto užsienių politikos klausimam žurnalas „International Affairs“ 1956 balandžio nr. Jis paskelbė kai kuriuos dokumentus iš Vokietijos užsienių reikalų ministerijos archyvų, kurie pateko į sąjungininkų rankas. Iš tų dokumentų kai ką nauja patiriam apie Lenino ir Vokietijos santykius.

Lig šiol buvo žinoma, kad 1917 Vokietija sutiko praleisti Lenina iš Šveicarijos per Vokietijos teritoriją į Rusiją. Užplombuotame vagone Lenina atgabeno kaip tik tam laikui, kada reikėjo daryti Rusijoje revoliuciją. Bet santykių tarp Lenino ir Vokietijos būta gilesnių.

Minėtame žurnale randame paskelbtą Vokietijos užsienių reikalų ministro Richard von Kuhlmann telegramą pačiam kaizeriui, siųstą 1917 gruodžio 3. Iš jos aiškėja, kad Vokietijos pinigais buvo apmokamas bolševikų „Pravdos“ leidimas ir kita bolševikų revoliucinė veikla Rusijoje. Rašoma telegramoje:

„Suardyti Santarvę ir pasikui sudaryti politines kombi-

nacijas, kuo palankiausias mums, yra svarbiausias mūsų karo diplomatijos siekimas. Rusija pasirodė silpniausias žiedas priešo grandinėje. Dėl to buvo norima ją palaipsniui silpninti ir, jei galima, išjungti. Tai buvo tikslas subversinės veiklos, kurią mes stengėmės pagreitinti Rusijoje užfrontėje — pirmoje eilėje skelbti separatistines tendencijas ir paremti bolševikus“.

Kaip tą bolševikų parėmimą ir jų subversinę veiklą supranta, ministeris aiškina kaizeriui taip:

„Kol bolševikai negavo iš mūsų nuolatinių sumų iš fondu per įvairius kanalus ir įvairiais vardais, jie nebuvo tokioje padėtyje, kad galėtų pastatyti savo organą „Pravda“ ir žymiai išlėsti savo partijos bazę, kuri pradžioje buvo siaura“.

Ko Vokietija tikėjosi iš bolševikų?

Telegramoje taip aiškina ministeris:

Lituanistika pavergtoje Lietuvoje

Ryšiai su užsienio lituanistais, lygiai kaip ir su visais kitais mokslininkais, gausėja pavergtoje Lietuvoje — didžiūojasi K. Korsakas. Kartu jis džiaugiasi, kad lituanistikos studijos plečiasi Lenkijoje, kurių žymiausi varikliai yra profesoriai J. Otremski, Z. Mikulski. Pirmasis dėsto Poznanės universitete, antrasis Varšuvos universitete dėsto lietuvių kalbos dėstymo metodika. Lodzės universiteto bibliotekininkė V. Kubicka ruošia lietuvių veikalų bibliografiją, kurios turi surinkusi 2500 vienetų. Korsakas, kuris yra Mokslų akademijos liet. kalbos ir literatūros instituto direktorius, rašo jog doc. P. Trost Pragos universitete šalia lyginamosios kalbotyros dėsto lietuvių filologiją. Cėkų kalba jis baigia paruošti veikalą apie lietuvių tautosaką ir žemaitės apsakymų rinkinį. Čekijoje neseniai buvo išleista

„Bolševikai dabar atėjo į valdžią; kaip ilgai jie išsilais, niekas negali pramatyti. Jie reikalingi dabar taikos sąvo pozicijoms sustiprinti; iš kitos pusės yra ir mūsų interesas išnaudoti tą laiką, kada jie yra valdžioje, nors jis būtų trumpas, kad laimėtume pirmiausia paliaubas, o paskui, jei galima, ir taiką“.

Taigi dokumentas aiškiai kalba, iš kur Leninas ėmė pinigus. Kiti dokumentai prašneko ir, kiek tų pinigų gavo.

(Bus daugiau)

• Lietuviškas šokis gražiausias, nes kada Kauno muzikinio teatro baletu trupė gastroliavo Vilniuje žiūrovai „šilčiausiai plojo“ S. Grauzinio šokiui „Subatvakaris kolūkyje“. Koncerte buvo atlikti įvairių tautų ir kompozitorių šokių muzikos kūrinių. Koncerto montažą paruošė jaunas poetas E. Seledionis, dirigavo S. Grauzinis.

APZICRIMAS Th. Walsingham kapas.

NORI NUVAINKUOTI ŠEKSPYRĄ

Amerikos rašytojui Calvin Hoffman nepasisekė nuvainikuoti anglų rašytojo Šekspyro. Kaip Chruščiovas Stalina, Hoffmannas buvo išvadines Šekspyra apgaviku literatūros pasauly. Kaltino, kad Šekspyras buvęs tik artistas ir režisierius, bet niekad nerašęs tų veikalų, kurie šiandien eina jo vardu. Juos parašęs Christopher Marlowe. Bet tas rašytojas buvęs neištikimas dvarui, turėjęs bėgti, paskui svetimu vardu gyventi pas savo globėją Thomas Walsingham. Hoffmannas tikino, kad reikia tik atidaryti Walsinghamo kapą, kuriame jis

guli keturi šimtai metų, ir jame tikriausiai bus kokių tikrojo autoriaus Marlowe rankraščių. Per dvidešimt metų Hoffmannas skelbė tokias mintis. Ir jam pasisekė. Gegužės 1 buvo atidarytas Walsingham kapas. Anglijoje Chislehurst miestelyje. Buvo nuvykęs žiūrėti ir pats newyorkietis Hoffmannas. Tik šiuo kartu jam nepavyko. Karste nieko nerado.

Hoffmannas buvo nustebintas, bet pareiškė, kad jis neperandis vilties įrodyti, jog jo teorija teisinga, jog Šekspyrui priskiriamas garsiausias tragedijas, komedijas, sonetas parašęs anas rašytojas Marlowe.

STALINUI MIRUS, MUMS LIEPĖ UŽ JĮ MELSTIS

SPAUDA

Eurōpos Lietuvis balandžio 19 paskelbė pasikalbėjimą su belgu Jean Charles Rampelberg, kuris iki 1952 gyveno Lietuvoje su partizanais. Paskui buvo suimtas ir išgabentas į Sibirą. Pereitą kartą davėm jo pasakojimą apie partizanų veikimą, dabar tęsiame jo pasakojimą apie gyvenimą Sibire.

Prisiminus Sibirą, Karolis,

nors jis sakosi dirbęs lengvesnį darbą, (dešinė ranka yra sužalota), kirtes mišką, kas jau laikoma „nesunkiū“ darbu tačiau jaudinasi, prisimines tą pragarą. Gyvenimas stovyklose niekuo nesiskiria nuo jau daug kartų skaitytojų spaudoje vokiečių belaisvių pasakojimų. Mes paliesime tik lietuvius.

Stovyklose daugumą sudaro pabaltiečiai. Sugyvenama nepaprastai gražiai, tiesiog broliška. Lietuviai sudaro net atskiras grupes, visai remia vienas kitą.

Mačiau nemažą žmonių šitame bolševikų košmare, sako Karolis, bet nebuvo tautos, kuri taip vieningai laikytusi, kaip lietuviai.

Tai yra ašarų verta kasdienybė, kurioje kovojama visais būdais, pety — petin. Nesu jau toks pamaldus, bet gulint ligoninėje šalia jėzuito Mackevičiaus, mačiau kaip jis laimino juodos duonos gabalėlį. Vėliau padavė lietuvaitei sanitarėi, kad ji tą katakombinę komunią nuneštų mirštančiai lietuvei. Aš negalėjau sulaukyti ašarų. Šitoje speigū ir sniego pūgu kasdienybėje mylima ir aukojamasi vien tik dėl to, kad esi lietuvis. Aš nemačiau ir nepastebėjau jokios klasinės trinties dėl praeities.

— Ar po Stalino mirties stovyklose palengvėjo? Pasakotojas nusisypsojo.

— Taip, tikrai palengvėjo. Pradžioje nieko nežinojome. Stalinui mirus mus išvarė į kiemą, liepė nusiimti kepurės ir melstis už jį.

Buvo 30 laipsnių žemiau nulio. Tada paskutinį kartą keikėme tironą, siūsdami jį, į patį pragaro dugną. Vėliau „susiitikė vienas kita, parodydavome į paūsį ir sudėdavome rankas.“

Tai buvo gana malonus darbo stovyklos juokas, kurį visi stengėsi išnaudoti. Režimas

kiek sušvelnėjo, truputį padidino maisto normą. Sovietų Sąjungoje tik vienoje vietoje galima laisvai kalbėti bei kritikuoti režimą: darbo stovykloje. Ten prisiklausai visko! „Laisvas pilietis“ tikrai nusigaštų, išgirdęs kalbas apie savo „neklaidingus vadus“ ir pan.

Ji kaip partizaną išdavė viena lietuvaite, dirbusi rusams.

— Aš nekaltinu nieko, išskyrus save. — nusijuokė jis. — Man ir šiandien piktą, kad taip „gražiai“ sučiupo. Rusai stengėsi kiek galima daugiau partizanų paimti gyvu. Lavonai nekaltina, o partizanai tikrai galėjo jiems daug ką pasakyti. Bet to jie tikėjosi. Tikroviėje, partizanų žinios buvo labai ribotos vien tik todėl, kad, nesant centrinės vadovybės, ko buvo vengta, partizaninis judėjimas skirstėsi į nedideles grupes, kurios veikė savarankiškai. Suprantama, tarp grupių buvo palaikomas ryšis, bet ką galima sužinoti iš pagauto partizano, jei jis pats nežino tik draugų slapyvardžius? Užėdavau pas vieną merginą kuri buvo mūsų būrio ryšininkė. Netoliese gyveno vadinamas „buožė“. Senyvas žmogus, turėjęs apie 20 h. žemės. Kadangi trėmimų metu jis vis įkdavo neišvežtas, tai partizanų juoduose sąrašuose buvo jo pavardė. Jo dukterė, apie 17 metų mergaitė, dažnai klausinėdavo mūsų ryšininkės apie miško brolius: Manau, kad ryšininkė pasakė jai, jog norint pamatyti vieną tų Žaliųjų Vėlių, reikia ateiti tada ir tada. Nemanau, kad ji būtų turėjusi blogą tikslą, bet norėjo tik patenkinti mergaitės smalsumą. Tą rytą aš atėjau prie ryšininkės lango. Paklauses, ar viskas tvarkoj, gavau teigiamą atsakymą. Įėjau į vidų. Man paruošė vandens. Nusirengęs iki juostos, pradėjau skustis prie lango. Pistoletą ir kelias granatas pasidėjau šalia, ant kėdės. Ryšininkė kalbėjosi su

(Nukelta į 5 psl.)

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekvienu sekmadieni nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIZIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaskai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORWOOD 7-1449; SOUTH BOSTON 8-1618 ar 8-1940; KIRKLAND 7-8533.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa WBMS, 1090 kilocycles BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDEJAS — P. VIŠČINIS

31 Bunker Ave.

BROCKTON 4, MASS.

Tel. Brockton 8-1159-R.

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

Sulankstyčių automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Nelaimės atveju bet kuriuo laiku telefonuoti: HYacinth 7-5274

JUOZAS GRABAU

REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant, nekiliojamą turimą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgaidžių) ir t.t.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas.

227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524

TALARSKI

FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, priinama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR LATEST INTEREST RATE

COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY

Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000. Member Federal Deposit Insurance Corporation

— AND YOU KNOW IT'S SAFE!

U. S. Savings Bonds Division U. S. Treasury Department Washington 25, D. C.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai sugrąžinti autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Paskolų lakštai ir krašto saugumas

Vieną būdingą Amerikos gyvenimo reiškinį rodo valstybiniai paskolos lakštai — U. S. Savings Bonds. Gegužės 1 suėjo penkiolika metų, kai buvo išleista tu lakštų E Serija, o prieš ketverius metus ir H. Šiandien 40 milijonų amerikiečių turi tu lakštų 40 bilijonų vertės. Tai reiškia, kad kas ketvirtas amerikietis turi tu paskolos lakštų. Jei tuos paskolos lakštus pavadinsime akcijomis (stock), tai pačią valstybę tektų pavadinti didele bendrove, kurios vardas yra "Our Country". Vadinasi, amerikiečiai pasitiki savo kraštu, taupo ir valstybei skolina, o pasaulyje kartais šnekama, kad Amerika yra labai išlaidi!

Taigi, 40 bilijonų vertės tu lakštų yra žmonių rankose. Bet pro jas praėjo dvigubai daugiau — 80 bilijonų. Kodėl kiti pas žmones neužsilaikė ir buvo iškeisti ir grynus pinigus banke arba užstatyti? Klausimas aiškus: žmonėms prireikia pinigų automobiliui ar namui pirkti, biznį praplėsti, smagesnes atostogas sudaryti, vaikus mokyti, šeimas kurti. Tada nelaukiama paskolos termino galo ir procentų. Lakštai iškeičiami už mažesnę sumą. Bet čia vėl yra vertas dėmesio reiškinys. Apie 20 milijonų vertės E Serijos lakštų žmonių rankose yra pralaukę dešimtį metų. Vadinasi, jų savininkai nesiskubina keisti. Jie ugdę procentus toliau. Žmonių rankose yra 83 procentai lakštų, išleistų 1955 metais, 50 procentų iš 1948 metų ir 30 procentų net iš 1941 metų. Praėjusiais metais paskolos lakštų nupirkta 717 milijonų dolerių daugiau negu jų iškeista. Tai reiškia, kad paskolos lakštai plinta. Bet jie plisti gali tik tada, kai žinoma, kad valstybės finansai yra

tvirti ir kad pati valstybė tvirtai stovi.

Dar vienas įdomus reiškinys su tais lakštais. Tokius paskolos lakštus leidžia ir kitos valstybės. Kuri valstybė nesiskolina iš savo piliečių? Bet ką mes matome, sakysime, tokioje Sovietų Rusijoje? Ten paskolos lakštus pirkti verčiama, kaip ir visi piliečių veiksmai yra prievartos išspaudžiami. Žmonės net žino, kad jie ne skolina, bet papildomus mokesčius moka ir jie niekada jiems nebus gražinti. Amerikoje nieko panašaus nėra. Čia niekas nėra verčiamas paskolos lakštus pirkti. Na, jis gali jų kartais gauti kaip premiją už darbą. Bet esi laisvas tuojau ir išsikeisti, jei neketini taupyti. Daug kas taupo tuos savo priedus. Tai yra laisvo piliečio ir laisvos valstybės tvarka. Kaip ji daug skiriasi nuo vergiškos tvarkos diktatūrinėje valstybėje! Yra dar vienas skirtumas: skirtumas, kaip tie pinigai, suskolinoti iš piliečių, sunaudojami.

Gali kas nori kalbėti, bet Amerika karų nesiekė ir jų nesiekia. Į paskutinius du karus ji buvo kitų agresijos įtraukta. Tokia pat agresija Korėjoje iššaukė jos pasipriešinimą taikos laukytojams. Taigi vienos valstybės iš piliečių sutelkia pinigų agresijai, kitos — jai atremti. Amerikos ginklo laimėjimai prieš tą agresiją yra pirkti paskolos lakštų kainą. Tai taupijusių amerikiečių nuopelnas.

Išvada pati peršasi: kas perka paskolos lakštus, perka savo kraštui didesnę apsaugą. Ir daugiau: padeda savam kraštui statyti, nes paskolos lakštais atėję pinigai investuojami ir pramonė bei prekyba, kelių statybai ir visai eilei kitų reikalų.

Po Chruščiovo vizito

J. LŪŽA

Laiškas iš Anglijos

Apie Bulganino ir Chruščiovo, juos trumpai vadina B & K vizitą ir jo rezultatus viso pasaulio spauda rašė ir teberašo gana daug. Pradedant sveikinimo kalbom, baigiant jų skrybėlėmis ir rūbų sagom, visas buvo daug kartų aprašyta. Tad nebekartojant žinomų įvykių, tenka kiek

panagrįnėti to vizito įtaką anglų visuomenei ir jo reikšmę pavergtųjų tautų reikalui.

B & K vizitui pagrindą sudarė valdžioje esančios konservatorių partijos politinis ūkis, kurį ji išdavė prieš rinkimus, pasižadėdama sueti ir kontaktą su Sovietų vyriausybe. Pažadas buvo tetas. Tačiau vos Ženevos konferencijai nesėkmingai pasibaigus, spaudoje vis dažniau pradėjo atsirasti abejonių dėl to vizito reikalingumo. O po Indijos ir Burmos kelionės, kurioje Chruščiovas palėdo prieš Angliją visą savo bolševikišką žodyną, o Serovas tiesiog apstumdė britų korespondentus, būsimasis vizitas pasidarė tiesiog nepopuliarus. Vyriausybė turėjo parlamente pakartotinai pareikšti, kad jis nėra atšauktas. Tačiau rimtesnėji laikraščiai išpėjo, kad jei B & K sulaužys svetingumo taisyklę, siekdami kalbėti į visuomenę per vyriausybės galvą ar bandydami įvairyti kylį į anglų — amerikiečių santykius, tai britai jiems parodys, kaip arklys juokiasi. Na, ir

parodė...

Jono Krikštyto pareigas apsiėmė atlikti nuo sosto nuverstas Malenkovas. Jo misijos iniciatoriai buvo ne kas kitas, kaip į Maskvą pabėgę du britų diplomatai — Maclean ir Burgess. Gerai žinodami savo žmonių papročius ir psichologiją, juodu parinko tinkamą tipą ir ji reikiamai paruošė.

Anglai mėgsta nuskriaustuosius. Jie pav., labai piktnasi ir reikalauja grieščiausios bausmės, kai būna nužudyta moteris ar vaikas. Bet kai žmogžudys iau yra nušautas pakarti, jie pradeda rinkti parašus, kad jo pasigailėtų.

Malenkovas savo rūšies pasmerktas. Viena moterėlė tiesiog atsiuntė laišką į laikraščio redakciją prašydama, kad jis nebegrįžtų pas tuos nedorėlius į Maskvą, o pasiliktu šičia saugiai gyventi.

Kita britų silpnybė, tai mažieji vaikai. Kas juos pakalbina ir pabučiuos, tas draugas didžiausias. Kandidatai prieš rinkimus į parlamentą šia proga labiausiai naudojami. Tiesiog lanko namus, kad galėtų daugia vaikų "pakudinti" ir jų motinų balsus laimėti. Malenkovas apie tai buvo gerai painformuotas. Jis nuolat šypsojosi ir bučiavo ne tik mažus, bet ir

suaugusius moteriškos lyties "kūdikius". Pasisekimas buvo tikrai didelis. Net toks rimtas laikraštis, kaip "Sunday Express" buvo pradėjęs abejoti, ar Malenkovo šypsniš "nenuėnė" Edeno per būsimus pasitarimus. Ypačiai Malenkovas savo paprastumu patiko darbininkam.

Visa reikalą pagadino kiek vėliau atvykęs saugumo reikalų sutvarkyti kitas "krikštytojas" Serovas.

Jo atsiuntimas į Londoną buvo didžiausia sovietų taktinė klaida nuo šaltojo karo pradžios. Prieš Serovą sukilo britų mentalitetas ir charakteris. Tai jau nebe skriaudžiamasis, bet skriaudikas. "Žmogžudys, banditai, Jonas Ziaurusis", šaukė laikraščiai. "Kai kalbi apie Serovą, galvok apie Himlerį", rašė "Daily Mail". Darbininkijos labiausiai skaitomas kairusis "Daily Mirror" didelėm per visą puslapį antraštėm anglų ir rusų kalba paklausė: "Kam šis banditas reikalingas D. Briantijoj? Savo vedamajame jis parašė, kad jei Serovas būtų pasilikęs Anglijoje tik penkias sekundes, tai ir taip jo vizitas būtų per ilgus. Tai buvo anglams kiek neįprastas spaudos tonas, privertęs net darbininkiją pradėti rimtai galvoti apie "rojaus" linksmybes.

Pats B & K sutikimas buvo tik drungnas.

Tiek atvykimo, tiek ir vie-

šėjimo metu "cheers" ir "booes" dalinosi lygiom. To anglai panašiais atvejais nebuvo įpratę girdėti. Tik vieną kartą Londono gatvėse buvo sukeltos didelės ir garsios ovacijos. Svečiai apsidžiaugė ir stebėjosi. Bet greit paašėjo, kad tai buvo apie šimtas raudonųjų jūrininkų, atvykusių iš Portsmouth'o apsidairyti.

Kalbant apie jūrininkus, ateina į galvą nuotykis su specialiai uosto rajone atidaryta krautuve jiems apsipirkti. Rusai pareikalavo, kad raudoniesiems karininkam būtų padarytas atskiras įėjimas. Anglam tai atrodė nedemokratiška. Kompromisas pasiektas leidžiant karininkam pradėti pirktis vieną valandą anksčiau.

Indijoj išbandytas metodas "kalbėti tiesiai į liaudį" neturėjo pasisekimo.

Po to, kai sutartas paslapyti laikyti kalbas pradėjo skelbti Maskvos radijas, britų spaudai užliarmavus, visas vizitas vos nepriėjo prie nelaukta tragiškos užbaigos. Nė daug kas visai pasakyta ir apie amerikonus. Reporteriai pažymėjo tik vieną įvykį, kai Chruščiovui pasirašant Westminster'io katedros svečių knygoje plunksna gerai nerašė, tai jis sumurmėjęs, kad tai esanti amerikoniška gamyba.

Nesuprasdami laisvos ir demokratiškos valstybės santvarkos, B & K tikėjosi geriausiai dirvą savo propagandai rasti opozicijos (darbiečių) partijoje. Bet skaudžiai apsiriko. Pietūs su Darbo Partijos parlamentaris pasibaigė tuo, kad Chruščiovas pareiškė nenorįs jų daugiau matyti. Jis vargšas nežinojo, kad pozicija ir opozicija Anglijoje yra tik vidaus reikalas.

Su užsieniečiais anglas gins savo vyriausybę, nors parlamente iis ir būtų didžiausias jos priešas.

Iš viso anglų visuomenė žiūrėjo į šį vizitą kaip į rimtą galimybę išsiaiškinti Rytų - Vakarų santykius ir patikrinti pasaulio taiką. Visok'e politiniai ar partiniai triukai jiems nerūpėjo, ir to jie nevalgė savo svečiam pasakyti ir parodyti. Tuoj jiems atvykus, beveik visi laikraščiai išidėjo vedamuosius, reikalaujančius mažiau pramogų, bet daugiau rimtų posėdžių ir pasikalbėjimų. O jau minėtas "Daily Mirror" tiesiog parašė, kad su vaikais pakankamai jau "prisibovijęs" Malenkovas...

Jau ko-ne-ko, bet dovanų sovietiniai svečiai nepagailėjo. Jų gavo ne tik oficialūs

valdžios asmenys, bet ir šiaip daugelis žinomų veikėjų. Daugumoje Sovietų dailininkų paveiksai ir patefono plokštelės. Didžiausio dėmesio visuomenėj susilaukė dovanos karalienės va kams — du Kaukazo arkliai — ir jaunas meškiukas Nikki. Jei ne ledu dvelkiančios kai kurios svečių kalbos, tos dovanos būtų dar didesnį efektą turėjusios. Žinoma, netrūko spaudoje laiškų ir tokiom antraštėm Timeo Danaos et dona ferentes. (Romėnų posakis — saugokitės dovanų, jie graikų ir dovanas duodančių).

Pavergtom tautom šis vizitas daug prisidėjo prie jų vardo ir laisvės kovų išpopuliarinimo. Ypačiai didelį įspūdį anglam padarė tylos eisena Londone, kur visų pavergtųjų tautų žmonės dviejų mylių ilgio kolonoje su gėlėm ir plakatais atnešė vainiką prie Než. Kareivio kapo.

Tiesa, kraštam už Geležinės Uždangos tokia anglų - sovietų draugystė galėjo pasirodyti lyg ir savo rūšies išdavimas ir, žinoma, sukelti nusivylimą. Tačiau sudedant viską į krūvą, tai buvo gera proga parodyti rusų kolonializmą, kurio aukura yra ir mūsų tėvynė.

Pirmą kartą ryšium su vizitu Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų vardą britų parlamente paminėjo darbiečių atstovas McGovern, užklaudamas ministrį pirmininką, kaip šių kraštų pabėgėliai, svečiam atvykus, bus reprezentuojami... Tačiau tikroji proga, kurios laukta daugiau kaip dešimtį metų, atėjo tada, kai atvyko garsusis Serovas. Tada visų pažiūrų laikraščiai be pasigailėjimo spausdino jo kruvinu darbų aprašymus ir mielai dėjo visą objektyvią medžiagą, kuri galėjo tu darbu sarašą padidinti.

Serovo pasirašytas garsusis baltiečių tremimo įsakymas buvo kai kurių laikraščių punkčiui persispausdinamas ir komentuojamas.

Iki tol buvusios beveik užtrentos redakciju durys tremtiniam atsidarė. Tik, deja, jie pilnai tuo nepasinaudojo. Lietuvos vardas nuolat pasirodėdavo spaudoje. Buvo skelbiami ir paskirvi lietuvių pareiškimai. Į pavergtųjų tautų atstovų spaudos konferenciją Lietuvos Namuose susirinko nelaukta didėjis žurnalistų skaičius. Jiem parūpo tremtinių nuotaukos ir planai ryšium su B & K vizitu. Lietuvių Sąjungos pirmininkas p. Bajorinas visų atstovų vardu užtikrino organizuotų tremtinių ramią laikyseną ir padė (Nukelta į 4 psl.)

PASKOLOS LAKŠTAIS apdovanota H. H. Tygart šeima (Tulsa, Cal.) Ji turi 12 sūnų ir 3 dukteris. Sakoma, kad JAV tėra tik viena tokia šeima, kuri os 12 sūnų visi dar gyvi.

W. WOSNAK

Gėlių Vagišius

3. — Kas bus namie? Man ne taip jau svarbu. Gal ir pats žinai, koks reikalas mane čia veda? Florukui kojos tartum prie žemės priaugo, akys apmargo, galva ėmė svirduliuoti. Jis vos — vos besivilkio. — Dėl ko taip pamažu velkies? — paklausė Vitkuvienė. — Ir šlubuoji? — Eee, koją kažkas duria. — Parodyk! Gal pašinas koks įsimedė? Reikia ištraukti, o tai sutins. Florukui rodėsi, kad visas aplink ji sukasi ir jis tuojau pakris. "Kad ji kur kiuraisi į žemę prasmėgtu, ta boba! Reikia jai viltkis i mūsų namus?" — bėgo jam mintys per galvą. — "Jau man aišku, kokio kalvio ji įsigėdė"... — Nagi, parodyk tą koją! Ar labai sopa? Bet Florukui ne koja sopėjo. Jis vos — vos pramekeno: Florukas krustelėjo. "Kad

tau kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

taū kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

taū kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

taū kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

taū kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

taū kur liežuvis trilinkas susisuktų" — pagalvojo jis tokiais pat žodžiais, kokius buvo nugirdęs iš vyresniųjų. "Apsieisi ir be tavo patarimų". Durys gurgžtelėjo ir balsai nutilo. "Tai motina Vitkuvienė išlydėjo, tą ragana!" — sprendė Florukas knibščias tebegulėdamas. Paskui durys vėl sugurgždėjo. Pasigirdo pirkioje žingsniai ir motinos balsas: — Floruk! Berniukas, rodos, buvo kurčias. — Floruk! — šuktelėjo motina antrą kartą. — Ar girdi? Greičiau man rangykis iš lovos, tu vagišiau! Paskutinieji žodžiai jį nusmelkė. Jis labai gerai juos girdėjo, nes tai buvo motinos žodžiai. Dar labiau užsimerkė, kad nieko nematytų. Dar labiau įsiknisio į lovą. "Kas bus, tegu būna. Jis nė nekurstels". — Rangykis greičiau iš lovos, tu piktadary. Aš tau parodysiu, kur svetimos gėlės auga. Susiradus virvagali, motina pradėjo Floruką tašyti. Vaikas nė nekurstelėjo. Rodos, jis nieko nejautė, kol motina širdo. Paskui jautria vaiko klausia nugarą, kad motina sunkiai alsuoja, pasigirdo ir jos kukčio-dar vaikas. Florukas krustelėjo. "Kad

Dukters ir motinos laišškai

Šie du laišškai yra rašyti 1940 m. gegužės mėn., švenčiant pasukutinę Motinos dieną laisvoje Lietuvoje. Juose dar nėra ano meto įtemptos politinės nuotaikos. Sklinda tik meilė, prisirišimas prie namų ir savo šeimos. Čia jau randame dukterį, iškaliavusį į miestą, kur vaikystės prisiminimai kaime išauga kaip gražūs paveikslai. Į juos įsipina motina su savo melle ir patarimais.

MIELOJI MAMYTE,

Šiandien aš taip noriu būti kartu su tavimi, noriu kartu paklaizdinti praėjusius soduose ir padėkoti už viską, viską. Norėčiau padėkoti už daugelį ilgų nemiso naktų, kai tu prie mano lošio kartu su mėnuliu budėjai, o vėjas pritardavo švelniai lopšinei. Nesiskundei, kad sunkios nemigos naktys, bet mano beprasmiškas šypsnyš išsklaidydavo miegą.

Paaugau. Ir tada nesumažėjo rūpesčiai. Dažnai su knyga rankose aš sekiodavau tave, kad išmokytum, "mama mala" skaityti.

O kiek kartų aš buvau, Mamyte, tau nepaklusni? Dažnai gal nuliūdindavau. Tavo liūdnos akys, susirūpinęs veidas gražindavo mane iš siautimo, priversdavo būti geresne. Jei ne tavo meile gaubiami pamokymai, kas būtų buvę su manimi?

Menu tuos tylus vakarus, kai sutemoms vystant žemę, tu man daug daug kalbėdavai, kad aš gera turiu būti, kad gyvenimas ne visada bus nuostabiai graži pasaka. Aš tada netikėjau kai kuriais žodžiais. Maniau, kad, brangi Mamyte, tavo švelni ranka, maloni akis visą gyvenimą mane globos.

Bet... vienas ankstyvas rytas mus išskyrė. Dar ir dabar matau tave stovinčią prie vartų ir kryžiaus ženklui išlydinčią mane iš mielos tėviškės, kur su drugiais pievose žaisa, kur paliko klūpančios nerūpestingos vaikystės dienos. Tada bėris vežė mane į nepažįstamą miesto gyvenimą. Gal juto tavo motiniškoji širdis, kad gyvenimas nebus saulėtas, už tai ir didelės dvi ašaros mane išlydint veidais nusirito. Mamyte, aš tada tik pajutau, kad daug nustoju, nes tu nebe su manimi. Aš negalėsiu pasiskųsti, negalėsiu prisiglausti prie mylinčios širdies, ir tavo ranka nebeglostys galvos. Bėris tempė vežimą vieškeliu tolyn. Aš dar kartą atsigrežiau ir pamatėu dar tave stovinčią prie vartų ankstyvos saulės apšviestą. Bet... kaimo medžiai užstojo tave, o ratų bildesys kalbėjo naują gyvenimą.

Dabar gyvenu mieste. Ir šiame be širdies, vien triukšmo gyvenime taip išsiilgstu tavęs. Fabriko mašinos ūžia, mat, čia

jau apyseniai dirbu, ratai tarška, ir tu, brangi Mamyte, dažnai mane nors mintyse aplankai. Matau aš konvalijomis pražydusią galvą, švelnias ir malonias akis. Tu šypsais, o kartais susirūpinus. Mamyte, ir veidas gyvenimu kalba. Žinau, gal ne viena raukšlė yra mano įbrėžta.

Ir kuo už visa aš tau atsilyginsiu? Dažnai, gyvenimo rate aš tave užmirštu, o gyvenu sau. Bet tu gera, gyveni dėl vaikų. Sakai, kad mano pasisekimai ir džiaugsmas ir tavo gyvenimo naštos slegiamas dienas skaidrina.

Nesaliu pagalvoti, kaip būtų tada, jei tavęs netekčiau. Ir kas manęs lauktų parvažiuojant? Gera sugrįžti kartais nuvargusiai pas tave į žalus laukus. Tavo akių šiluma ir švelniais žodžiais pastiprinta, vėl galiu dirbti.

Mamyte, kiek kartų tavo ašaros sulaukė nuo suklypimo? Tos dvi ašaros iš malonių akių liko man didžiausias turtas, kuris sergsti kryžkeliuose, sulauko nuo įvairių nukrypimų.

Mamyte, tavo žvilgsnis, kartais rūpestingas, kartais skaid-

rus, kaip ryto rasa, lydi mane visą gyvenimą. Aš norėčiau, kad ilgai ilgai dar šviestum mano gyvenimo kely, kad Aukščiausias suteiktų sveikatos. Dabar noriu pasiaukodama kitų gerui ištrinti iš tavo veido mano įbrėžtas raukšles.

Tau dėkinga ir mylinti dukte Saljutė

DUKRELE,

Dėkoju, kad atminei mane, mano vargus. Tikrai, kai ilgai nesulaukiu laiško, liūdna pasidaro, nes jaučiuos kartais, rodos, nebereikalinga. Tada, vaikeli, gyvenu tavo kūdikystės šypsenu. O taip norėčiau sugrąžinti tas dienas, kad galėčiau aš Jums vėl būti taip reikalinga, kaip vaikystėje. Rodos, nebeišspruktų iš mano burnos nė vienas aimanos ar barimo žodis. Ir vėl aš į jūsų širdis kalbėčiau tik meilę, gėrį, gyvenimo grožį.

Dabar jūs išsiskirstėt, kiekvienas kuriai sau gyvenimą. Marytė retkarčiais aplanko, nes sava šeima, darbas priverčia kartais ir motiną užmiršti. Aš nesiskundžiu. Žinau, kad motinos gyvenimas yra auka. Žino-

jau, kad paliksit mane, nes ne visą amžių galit kartu gyventi. Bet aš gyvenu ne sau, o tik jums. Jūsų laimė nušviečia ir mano kančios slegiamas dienas.

Tylūs vakarai, kai jūsų kryptavimai pripildydavo kambary, man dažnai akyse. Ir, rodos, aš atginstu, atjaunėju. Bet apsidairius regiu prieblandą, ir mano rankos varsto rožančių už jus, vaikeliai, kaip paukštyčius išskrudusius.

Vaikeli, te miesto triukšmas neišblaško gražių kūdikystės dienų, gražių svajonių. Neužmiršk ir sunkiose gyvenimo valandose, Dievo, kuris mane pastiprindavo jus visus auklėjant.

Kai bus sunku, skubėkit pas mane, o aš vėl, kartu su jumis atjaunėsiu, guosiu, raminsiu. Nepalikit visai vienos, nes be jūsų man, rodos, ir tie beržai nebe taip švelniai ošia, kaip kad anais laikais. Nors galva pabalo, bet žinokit, mano meilė jauna, kaip ir pirmomis dienomis.

Nereikia man jokių ypatingų dovanų. Jūsų supratimas aukštų motinos pareigų ir vaikščiokimas krikščioniškuoju keliu yra man geriausia ir gražiausia dovana.

Tave mylinti Motina

NAŠLAIČIO MOTINA

liū. Jis gyvenime bus tuo, kuo motina fiziškai ir dvasiškai jį bus išauginusi.

Motiniškieji pamokinimai, rodos, būtų dingę, bet iš tikrųjų jie glūdi slaptoje, ir pirmam skausmo, nusivilimo ar nepasisekimo vėjeliumi nudvelkus, jie tuojau atgyja. Tada širdis atsiveria, o mintis grįžta prie paprasčiausių motinos lūpmis išmokytų tiesų. Tada pilnai jos suprantamos ir neša vaisių.

Tat tau, o motina, mano kūdikystės ir jaunystės metai! Nuo pirmojo džiaugsmo, kurį patyriau ant tavo rankų, iki skaudaus tavęs netekimo.

Aš prisimenu tave, kada baigęs mokslus grįžau į namus, atnešdamas dar kartą tau laimę, ir tu dar kartą pasijutai mama, apkabindama savo sūnų kaip kūdikį. Ant tavo suvargusios kaktos sužvilgo vilties spindulėlis, bet jau neilgam... Neuzilgo tavo karžgiška siela pakilo dangaus link, o kūnas liko išsėtis tolimame kape, gal apleistame ir užmirštam.

Motinos dienoje mintimi ir širdimi grįžtu prie tavęs ir atskliauęs karštai meldžiuos. Mama, tavo vardas kaip aušrinė tebestovi viršum mano gyvenimo; jis mane veda tavo išmokytu doros ir tikėjimo keliu.

Marija, tu žinai mano ne-

laimę. Esu našlaitis. Niekad nesijaučiau taip vienas... išgąstinga tuštuma mane gaubia ir slegia. Leisk nuliėti ašarą prie tavo altoriaus. Verkti nėra silpnybė. Jei Kristus verkė prie Lozorėjaus kapo, tuo labiau aš galiu verkti, netekęs motinos. Antra, ir verksmas yra malda... kenčiančio malda.

Marija, jei mano mama dar nėra atvykusi pas tave, padėk jai išvysti greičiau amžinąją laimę. Pasitikiu tavo gerumu. Tu gali pasakyti Jėzui, kad mano motina buvo pamaldi ir gailėstinga. Ji nemokėjo skaityti, bet ji mokėjo kalbėti rožančių, kuris jos rankose buvo brangesnis už gintaro karoliukus. Marija, leisk man turėti viltį kad nuo šio momento turėsiu Danguje dvi motinas... kada kreipsiuos pagalbos, atsakykite dviese.

Dar turiu vieną prašymą, o Marija, perduok jį mano motinai, pasakydama, kad jos nemylėjau pakankamai, kiek ji buvo nusipelnusi, ir kad negalėjau būti prie jos paskutinėje valandoje, matyt jos užmerktų akių amžinam poilsui.

Negerai padariau ją palikdamas... Paskutinis jos žvilgsnis, kada atsivėlinkinau, dar ir šiandien mano akyse. Skaudžiai pergyveno tai mano žingsnį, daug ašarų išliejo sakydama: "Eik, sūnau, bet greit sugrįšk". Deja, jos žodžiai neišpildė. Beliko viltis ją pamatyti danguje tarp palaimintųjų.

Norėčiau melstis į tave, o Marija, bet mano malda virto it skundu. Nepaskaityk už blogą,

Po Čruščiovo vizito Anglijoje

(Atkelta iš 3 psl.)

kojo spaudai už parodytą pavergtom tautom dėmesį. Charakteringa, kad net pačių kairiųjų darbiečių — bevanistų organas "Tribune" įrodinėjo, jog

pirmos sovietų politikos pasikeitimo ženklas būtų duoti pavergtiems kraštam laisvę išrinkti patiem vyriausybę.

Ypatingą prielankumą pavergtiems ta proga parodė Anglijos katalikų bažnyčia. Jungtinis ganytojiškas laiškas išėjo apie komunistinį pavojų, išvardijo kraštus kur tikėjimas persekiojamas ir ragino visus melstis už komunistų atsivertimą. Visur buvo organizuojamos specialios vakarinės pamaldos prie išstatyto Šv. Sakramento. Bažnyčios buvo pil-

nutėlės. Tik tie, kuriems tu maldų labiausiai reikia, pasirodė joms abejingi.

Garsieji svečiai išvyko nieko konkretaus nepažadėję ir nieko svarbaus nenuitarę. Raudonasis potvynis atslūgo, nepalikęs beveik jokio didesnio pėdsako. Šimtmečiais ugdytos anglių demokratinės užtvankos atlaikė nepajudėjusias. Gal priešingai, atominėm bombom pagrasytos, jos dar labiau susiglaudino. Anglijos komunistų partija vargu bus del šito nors vieną naują narį laimėjusi. Visas tas įvykis, sukėlęs daugiausiai ermiderio, nei atnešęs naujos, bus greitai anglių užmirštas. Turės jį užmiršti ir tremtiniai, nes jų kelias į laisvę ir toliau pasilieka sunkus ir kietas.

MOTINELE SENGALVELE Ateities klisė.

Nuotr. V. Maželis.

nes tu žinai, kaip yra sunkus tremtinio gyvenimas... kaip yra liūdna gyventi be motinos, toli nuo jos kapo, negalint nei ašaros nuliėti nei gėlelės pasodinti, kuri liudytų sūnaus meilę.

Šiandien aš nemoku melstis, per daug sujaudintas, bet rytoj aš sukabėsiu tikrąją malda: "Išprašyk, o Marija, iš Jėzaus malonę, kad mano motinai būtų suteikta amžinoji šviesa ir laimė danguje". B. M.

● V. Brazdžionis dalyvauja Urugvajaus valstybinėje futbolo komandoje ir pasižymėjo P. Amerikos pirmenybėse, kur Urugvajus iškovojo meisterio vardą. Urugvajaus aukštosios klasės futbolo žaidėjų tarpe yra taip pat lietuvių: Albertas Kulys, Vladas Dauksa. Jie dabar su komanda išvyko į Europą.

Pabaltijo Moterų Taryba, kurios centras yra New Yorke, ryšium su baisiojo birželio sukaktimi, įvairiom Amerikos moterų organizacijom išsiuntinėjo laiškus, primindamos tos dienos žiaurumus, dabartinę Pabaltijo tautų padėtį ir kviesdamos visas Amerikos moteris, kad tiesiogiai, per savo vaikus ir per savo vyrus veiktų viešąją opinią pavergtųjų tautų naudai.

Jaunimo Peticiją gausiai pasirašo

Kazimieriečių vienuolių auklėtinės organizuotai pasirašė Liet. Jaunimo Peticiją. Surinkta arti 1,000 parašų. Parašų rinkimu rūpinosi "Rūtos" klubas, vadovaujamas Vitos Pavilčiūtės. De Paul universitete dekanas leido lietuviams studentams rinkti parašus universitete. De Paul veikia oficiali lietuvių studentų draugija. Korp. Satrijos muzikos ir dainos šventėje parašus rinko Vladas Soliūnas, o atelitininkų surengtame Satrijos Raganos minėjime — K. Radvila ir V. Soliūnas. Per "Ateities" šokėjų sukaktutinį koncertą parašus rinko R. Vėžys ir K. Dirakis, per "Pirmyn" choro operos "Cavalleria Rusticana" passtatymą — K. Dirakis ir R. Mieželis, pasirašė apie 300 žmonių.

Marquette, Roselande ir Brighton Park LB apylinkės organizuoja parašų rinkimą. Norima gauti parašus visų lietuvių, gyvenančių tose kolonijose. Liet. Jaunimo Peticiją Chicagoje galima pasirašyti šiose verslavietėse: Terros knygyne, Liet. Prekybos Namuose, J. Karvelio prekyboje, Margutyje, Televizijos firmoje Daina, p. Babickų maisto parduotuvėje, Simaičių Real Estate įstaigoje, p. Gylių valgykloje, V. Vijelkio spaustuviėje ir B. Klemkos statybos ir kontraktoriaus raštineje. Verslininkai, norį savo įstaigose padėti Jaunimo Peticijos lapus, prašomi skubiai kreiptis į Centrinį Komitetą: V. Adamkavičius, 2536 W. 64th St., Chicago 29, Ill.

Kitose vietose Philadelphiaje parašų rinkimą organizuoja Liet. Studentų Sąjungos skyrius, Rochesteriye tam reikalui sudarytas komitetas. Akciją organizuoja Studentų Sąjungos skyrius, kurio pirm. G. Musteikytė surinko per 100 parašų savo kolegijoje. New Havene, Conn., rupinasi Stud. Sąjungos skyrius. Su liet. parapijos klebono kun. Gradecko parama surinkta nemažai parašų, vagnus dar tešiamas. Bostone organizuoja Algis Banevičius, skautų ir studentų veikėjas. Racine, Wisc., koncertuojant Chicago vyrų chorui, taip pat

buvo renkami parašai. Norwood, Mass., parašus renka R. Liutkevičius, Sterling, Ill., — G. Sidrys, Hudson, N. Y. — J. Vegelis, Lyons, Ill., — M. Vansauskas ir Westfield, Mass. — K. Ramonas. Visa akcija norima baigti iki birželio 1 d. Pačią peticiją prez. Eisenhoweriui norime teikti birželio mėn., kada minėsime 15 metų nuo baisiųjų 1941 m. išvežimų.

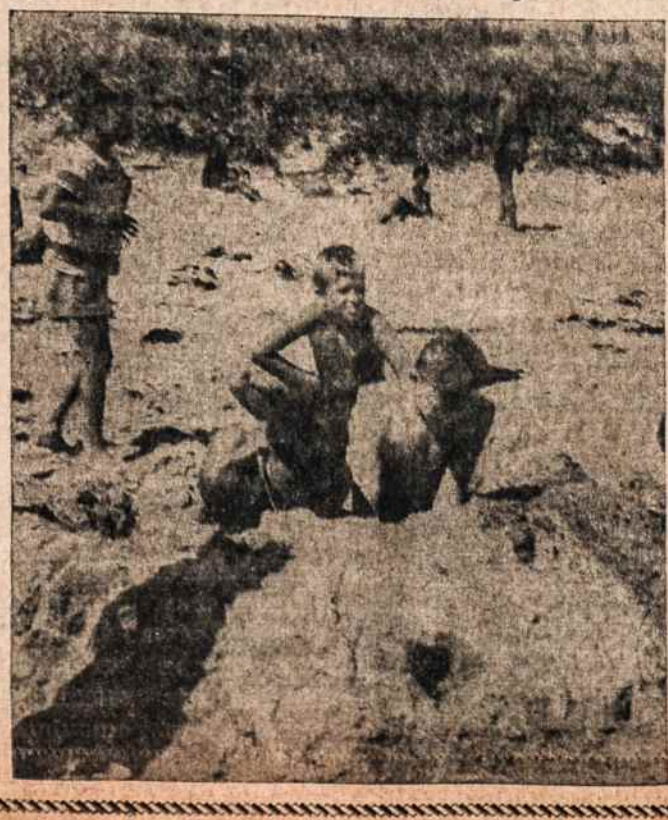
Visa lietuviškoji visuomenė ir organizacijos kviečiamos įsijungti parašų rinkimo vajan ir gegužės mėn. sustiprintomis jėgomis surinkti numatytą parašų uskaičių. Lapų yra išdalyta daugiau kaip 50,000 parašų. Visi pamėję lapus, prašomi pilnai užpildyti. Liet. Jaunimo Peticija yra visų lietuvių gyvybinis reikalas. Turime parodyti Amerikos prezidentui ir visuomenei, kad yra didelė grupė žmonių, kurie rūpinasi Lietuvos ir išvežtųjų lietuvių likimu.

Lietuviški radijo pusvalandžiai Brazilijoje kiekvieną sekmdienį transliuojami per Sao Paulo radijo stotį "Nove de Julho", 540 metrų ilgomis ir 25 metrų trumpomis bangomis. Transliacijos duodamos 2 v. p. p. Pusvalandžiui vesti yra išrinktos dvi komisijos: viena rūpinasi programa, kita finansais.

S. Čerienė-Muloks šią vasarą leidžia savo sukompnuotas 5 dainas. Leidžia Muzikos Žinios Chicagoje. S. Čerienė yra buvusi visos eilės chorų dirigentė Chicagoje, šiuo metu vadovauja moterų chorui Lindene ir dirba NCWC.

BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO TĖVŲ PRANCIŠKONŲ PRIEŽIŪROJE

Maine, atostogų krašto, puikioji gamta — žaliuojančios pievos, ošia miškai, banguojas Atlantas — kviečia vėl visus iš dulkėtų gatvių, miestų karščių, triukšmo bei pavojų atsigalvinti kūnu ir dvasia.

Ir šiais metais bus kviečiami prityrę vadovai bei auklėtojai, kurie auklės Jūsų vaikus lietuviškoje dvasioje.

Siemet stovykla prasideda liepos 7 d. ir baigiasi rugp. 5 d. Norintieji galės pasilikti ir ilgiau. Iš New Yorko apylinkės bus atvežama mūsų parūpintomis priemonėmis, jei to bus pageidaujama.

Užsiregistruoti iš anksto šiuo adresu: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos steigėjas

Kan. F. Kemėšis 1913 metais iš Lietuvos išvyko Skotijon, o iš ten atplaukė į Ameriką. Taisiais metais su stotimi Glasgow buvo atvedęs šalin jau nebe vieną veiklesnį lietuvių kunigą. Skotijoje kan. F. Kemėšis trumpai redagavo "Išievių Draugą", o Amerikoje perėmė redaguoti "Draugą", mirus kun. A. Kaupui. Šis taip pat buvo Kauno kunigų seminariją baigęs ir dalyvavęs slaptame lietuvių klierikų judėjime, kaip ir kun. F. Kemėšis.

Amerikoje kun. F. Kemėšis įsijungė į **judrų ir audringą lietuvių visuomeninį gyvenimą.**

Buvo kaip tik prasidėjęs pirmas Didysis karas, imigracija iš Lietuvos sustojusi, bet sutekęs į Ameriką lietuvių masės nebuvo dar pakankamai susiorganizavusios. Karas žadino kai kurias viltis, kad Lietuvai galinti ateiti laisvė. Bet anksčiau negu ji ateis, karo paliesti Lietuvos žmonės reikėjo pagalbos. Taigi, dirva darbu buvo plati, reikalų krūvos, bet tuose reikaluose rodėsi ir tarpusavio lietuvių nesutarimas. Socialistų, tautininkų ir katalikų grupės varžėsi dėl įtakos žmonėms. Daugumą sudarė katalikai, arba geriau sakant, visi buvo katalikai, bet jau nebe visi žmonės tikintieji. Katalikai turėjo gausias parapijas ir parapines draugijas, bet jiems reikėjo dar daugiau centrinių organizacijų, kad savo jėgas galėtų suglausti. Kun. F. Kemėšio organizaciniai gabumai čia gavo progą plačiai apsisireikšti.

Redaguodamas "Draugą", kuris buvo ir Lietuvių Katalikų Susivienijimo organas, kun. F. Kemėšis veikliai įsijungia į tą pašalpos bei apdraudos organizaciją, 1914 metais yra jos dvasios vadu; vėliau parašo ir jos istoriją (1936).

Netrukus Chicagoje kyla mintis sutelkti moteris į atskirą pašalpos bei apdraudos draugiją. Kun. F. Kemėšius talinkininkaujant susikuria **ALRK Moterų Sąjunga** ir jos pirmajame suvažiavime 1914 metų rudenį išrenkamas dvasios vadu, padeda steigti ir tos sąjungos laikraštį "Moterų Dirva". Tais pačiais metais Chicagoje įsikuria **L. R. K. Labdaros Sąjunga**,

Kun. Fabijono Kemėšio nekrologas (3)

kuriai kun. F. Kemėšis paruošė išstaus ir pirmajame suvažiavime sekretoriauja.

Tačiau katalikam opiausias reikalas buvo jaunimo ir darbininkų. Pastarusius savo įtakon buvo paėmę socialistai, kurie keldami geresnį darbininkų aprūpinimą kartu traukė juos ir į antireliginę akciją. Socialinis klausimas ir ateizmas buvo suplakami. Jono Šliupo pavyzdžiu storžieviškai buvo užsipluolami kunigai ir Katalikų Bažnyčia. Tai neigiamai įtakai atsverti ir supažindinti lietuvius darbininkus su

Katalikų Bažnyčios socialine doktrina,

kaip ją buvo išdėstęs savo enciklikose popiežius Leonas XIII, Chicagoje kilo mintis steigti Lietuvių Katalikų Darbininkų Sąjungą. Kun. F. Kemėšius ta mintis buvo arčiau širdies.

Dar būdamas Kauno kunigų seminarijoje, jis domėjosi so-

kinį paskaitė. Tai rodė ir jo pažiūrų drąsumą ir kietumą tokiems klausimams. Vėliau jis rašė socialiniais klausimais brošiūras ir straipsnius "Darbininkui", pasirašinėdamas Uo-sio slapyvardžiu.

Organizuoti **Lietuvių Katalikų Darbininkų Sąjungos (LDS)** atsikėlė į Bostoną, priimtas vi-karu į šv. Petro lietuvių parapiją, kurios klebonu buvo kun. Tomas Žiliuskas: jis buvo kun. F. Kemėšiu gera atspirtis. Steigiamajam LDS susirinkime (1915) kun. F. Kemėšis jau tu-rėjo paruošęs įstatų projektą, kuris čia pat priimtas ir sudar-ryta laikinoji LDS valdyba: kun. F. Kemėšis, kun. T. Žilinskas, M. Zioba, J. Ramanau-skas, F. Virakas, M. Venis, J. Petrauskas, V. Kudirka, J. Ka-rozas, M. Mažeika ir A. Knei-žys. Tame susirinkime sutarta leisti tris kartus į savaitę "Darbininką" ir steigti spaustuve.

Didžiąją to organizacinio dar-

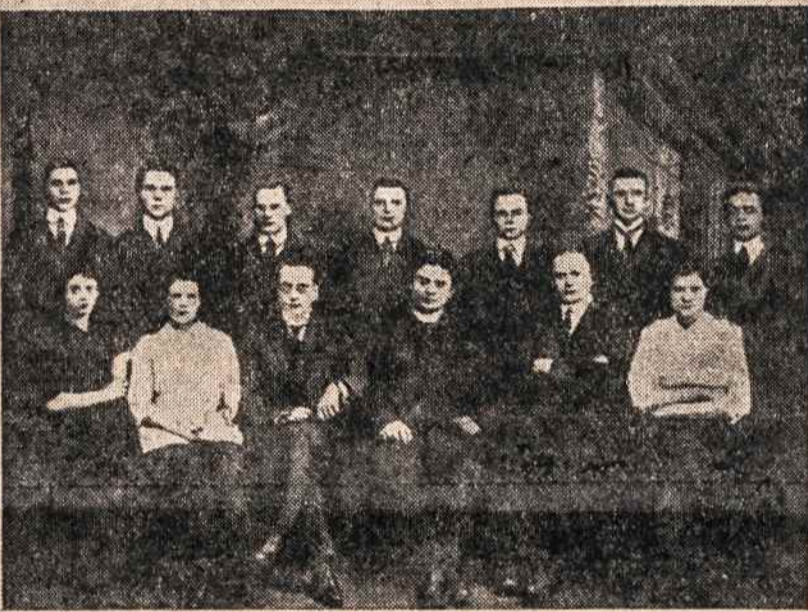
Federacijoje, Kunigų Vienybėje. Viename jos susirinkime jis referavo reikalą steigti berniukam katalikiškąją mokyklą, ir tai sužadino m'ntį Marianapoliu atsirasti.

Brooklyne 1916 metais buvo padėjęs steigti **Lietuvos Atstaitymo Bendrovę**. Be kun. F. Kemėšio, prisidėjo dar kun. J. Ambotas ir kun. V. Matulaitis. Socialistam ir tautininkam ėmus toje bendrovėje vyruoti ir su katalikais nesiskaityti, kunigai iš tos bendrovės pasitraukė.

Apskritai su tom dviem srovėm nebuvo lengva bendradarbiauti, o kun. F. Kemėšis neįėjo į bent kokius kompromisus, jei matė, kad kitų intencijos nėra nuoširdžios ir norima tik katalikų pritarimo, kad galėtų savo siekimus geriau praveisti. Už tai kun. F. Kemėšis buvo vadinamas "nesukalbamuoliu".

(Bus daugiau)

"Darbininko" darbininkai

KAN. F. KEMĖŠIS (viduryje) su pirmuoju "Darbininko" Staba Bostone.

cialiniais klausimais, daugiau skaitė tais klausimais knygų ir klierikam paskaitas. Iš vienos jo paskaitos prefeksus kun. J. Stakauskas buvo išbraukęs sakinį, gana aštrų, apie socialinį skirtumą tarp valstiečių ir dvarininkų, nes bijojo, kad tai gali užrūstinti seminarijos lenkininkus. Klierikas F. Kemėšis vis tiek tą sa-

bo našta ant savo pečių pasiima kun. F. Kemėšis, važinėdamas po lietuvių kolonijas, steigdamas LDS skyrius ir rinkdamas akcijas spaustuvei steigti.

Jo pastangomis pirmasis "Darbininko" numeris pasirodė 1915 m. rugsėjo 19. Pirmajame LDS seime (1916) kun. F. Kemėšis išrenkamas LDS dvasios vadu. Vargu kam kitam tas vardas taip gerai tiko, nes kun. F. Kemėšis tikrai buvo to viso lietuvių darbininkų sąjūdžio dvasia. Apie dvejus metus daug "Darbininkui" rašė, vedė plačią polemiką, ir dėl to anuo metu retas kuris lietuvis kunigas buvo taip puolamas ir šmeižiamas kairiosios spaudos, kaip kun. F. Kemėšis. Bet tai jo nuo darbo neatbaidė.

1918 metais jis vėl trumpam grįžo į Chicago redaguoti "Draugą". LDS buvo įstatyta į geras vėžes, galėjo savarankiškai veikti. Kun. F. Kemėšis tokiomis atvejais kibdavo į kitą darbą.

Bostone ir Chicagoje jam teko dar padirbėti **Lietuvos vyčiuose**, kurie įsikūrė 1913 m. **Vargonininkų Sąjungoje, ALRK**

GINČAS DEL TO, KADA LIETUVA BUVO PAVERGTA

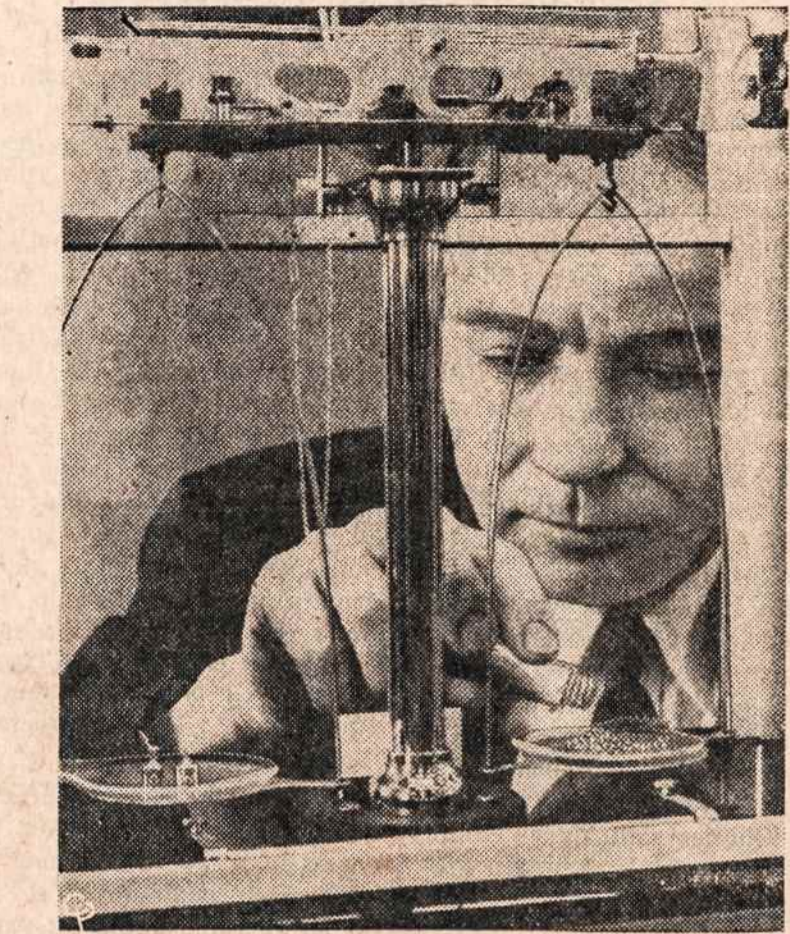
Kolektyvizmas Lietuvoje atvaizduojamas pačios LTSR spaudos tokiu kasdieninio gyvenimo piliečių Meškauskų iš Plungės rajono, Zlibinų kolūkio. Jis kolūkietis tik pavasarį, kai reikia gauti sodybinis sklypas, arklis jam dirbti, apsirūpinti ganykla, o rudenio paskaitė.

Šiaip jo kalvėje nepamatysi — nors jis sumanus kalvis. Ka veikia Meškauskas — ogi piliečiai velka pas jį pataisyti katilus, naujų jau 15 metų nėra; velka batus taisyti — batai dažno jau irgi 15 metus siekia. To paties ir vyresnio amžiaus dviračius remontuoja. Kaina paprasta, tačiau ne rubliais — kilogramas lašinių.

● **Mockaus disertacija:** "Broliai Juškos — lietuvių liaudies dainų rinkėjai ir leidėjai" buvo ginama balandžio 10 Vilniuje, istorijos - filologijos fakultete.

● **Kauno Politechnikos Institutui trūksta 41 dėstytojo,** pradedant marksizmu leninizmu, baigiant architektūrinėm konstrukcijom.

● **Nebežino, kada "išlaisvino"** Neseniai pasirodė G. Metelskio knyga "Lietuvos Keliais". Vilniaus kraštovyros muzėjaus mokslinės bendradarbės G. Juodvalkytė ir B.

DAR PERBRANGŲS deimantai, kuriuos Detroito pagamino General Electric Co. Jie atiduoti Smithsonian muziejui Washingtono, To instituto tarnautojas J. S. Gillespie rado, kad deimantai sveria 169 karatu. Jų ganybi dar neapsimoka, nes perbrangi.

Iš Lietuvos Rašo LINUS

Tautavičienė knygą smarkiai sutašo. Tarp kita ko jos šitaip išvedžioja: "autorius rašo, kad... "Lietuvos darbo žmonės, Kom. partijos vadovaujami, remdamesi broliškąja didžiosios rusų tautos pagalba, 1940 metų liepos mėnesį nuvertė nepakenčiamą fašistinį režimą (J. ir T. pabraukta 22 psl.) Fašistinis režimas buvo nuverstas dar birželio mėnesio vidu-

ryje, dar birželio mėnesy buvo paleisti kaliniai, legalizuota Lietuvos Komunistų partija ir jau buvo sudaryta Liaudies vyriausybė".

Kodėl nutrūko meniškų vokų gamyba? Klausima "Tiesoj"; Laisvoj Lietuvoj pagarsėję Orento fotografiniai vokai praėjusiais metais buvo platunami Lietuvoje. Pastarosios savaitėm "Tiesoj" skundžiama, si, kad jų daugiau nebegalima gauti. Nemaža tokių vokų yra gavę lietuviai Amerikoje.

IŠ SKAUTŲ VEIKLOS

Akademių skautų tarpe kilo mintis ASS filisterius suorganizuoti į atskirą vienetą — Akademių Skautų Ramovę. Greitu laiku šiuo reikalu bus padaryta konkrečių žygių. Ivaizrių skautiškų ženklių galima užsisakyti 332 S. Halsted St., Chicago 16, Ill. Skautų vadovybei paprašius, p. Karvelis sutiko ženklus pigiai pagaminti ir skautams parduoti be jokio pelno.

Chicago jaunesnio amžiaus skautams stovykla organizuojama vasaros pradžioje. Stovykloms vadovais paskirti: pskt. Vyt. Černius ir sktn. J. Kaunas. Vasaros pabaigoje įvyks antroji stovykla vyresnio amžiaus

skautams ir akademikams.

Liet. Skautų Sąjungos statutą peržiūrė ir ruošia naują jo projektą. Tam reikalui Chicagoje sudaryta komisija iš skautininkų: A. Aglinsko, dr. M. Budrienės, E. Korzono ir kun. J. Vaišnio, SJ.

Iš Toronte, Kanadoje, gyvenančių skautininkų: K. Grigaičio, O. Gailiūnaitės ir V. Skrinško sudaryta komisija, kurios tikslas yra paruošti nuostatus skautininkų laipsniams teikti.

Clevelande gyvenantiems skautininkams — V. Senbergui, J. Gulbinienei ir P. Karaliui pavesta paruošti nuostatus skautiškiems ordinams teikti.

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje balandžio 29 buvo iškilmingas aktas, kurio metu prof. M. Biržiškaį įteikta Liet. Skautų S-gos Gedimino Vilko ordinas.

STALINUI MIRUS...

(Atkelta iš 2 psl.)

kažkokia moterim gretimame kambaryje. Aš pajutau, kad kažkas neišku. Sakė, kad viskas tvarkoj, o čia dar viena moteris. Tuoj pat pasirodė ūkininko dukte, ir pradėjo šluoti aslą. Nespėjau pasiteirauti, kai staiga pastebėjau automato vamzdį prieš save.

Prie kito lango pamačiau kareivį. Norėjau čiupti granatą, bet suolas su ginklais buvo jau dingęs... Mergaitė, bevalydam kambary, nepastebimai išnešė ir mano ginklus. Paskui viskas ėjo, kaip pramatyta buvo: į kambarį sugriuvo rusai, prirėmė prie sienos. Jiems jau buvo pranešta, kada aš atvykšiu. Dabar aš nekaltinu tos mergaitės, nes ji, tikriausiai taip elgėsi gelbėdama tėva. Esu tikras, kad mano draugai jos vargšės nepalikio ramybėje, kaip tuos, kurie bendraudavo su rusais.

— Teko pakelti tardymo kankinimus?

— Manau, kad žinote, jog rusai neglosto... Vilniaus kalėjime už akių nuteisė 25 metams už "ginkluotą kontroloviaciją", ir išvežė į Sibirą. Tik

ten sužinojau, kiek esu nubautas.

Lietuva man yra tapusi artima ir, jei kada bus ji laisva,— grįšiu ten. Pamilau ją, kaip tikrą savo tėvynę.

Mes, klausytojai turėjome nemažai laimės, nes tą pačią dieną buvo atvykęs vienas Karolio kovų draugas iš Hanoverio. Būdamas tankistas, leitenantas, jis kaip ir Karolis, susijungęs su partizanais ilgesni laiką kovojo kartu. Netikėtai susitiko vienoje Sibiro stovykloje. Minėtas leitenantas, dabar studijuojąs radio techniką, taip pat kalba lietuviškai, bet kiek silpniau. Jis papasakojo savo nuotykius Zemaitijos miškuose. Dabar šypsodamasis pasakoja, kaip jį surado po duona kepti krosnim kur turėjo slėptuvę. I slėptuvę patekdam išėmus krosnies dugno plytas, bet viską tikriną kareiviai ir ten jį užtikio! Kalba jis žemaičiuodamas, kaip tikras žemaitis. Su džiaugsmu prisimena nepamirštamus draugų vardus — slapyvardes. Neseniai pasiuntęs keletai jis pakietėlių, su jais jis susirašinėjas.

Edv. Cinzas Belgija, balandis

IŠ VISUR

● **Kennebunke** vis gausėjant svečiam, norintiam ten praleisti prie Atlanto atostogas, planiškonai prie vienuolyno stato naują vasarnamį. Statybos darbai bus pradėti dar prieš vasaros sezoną. Šioje vasarvietėje atostogų praleisti lietuviai suvažiuoja net iš tolimų Amerikos vietų.

● **Brocktono, Mass.,** Vyt. Endziulaičio moksleivių ateitininkų kuopa Ateities žurnalo reikalams iš metinės šventės pelno paskyrė 25 dol. Ateities administracija nuosirdžiai dėkoja ir kreipia kitų kuopų dėmesį į tai, kad kiekvienas ateitininkas venetas bent vieno parengimo pelną ar jo dalį skirytų Ateities žurnalui paremti.

● **Europos ateitininkų,** studentų ir moksleivių, stovykla ruošinama šiaurės Italijoje. Jai paremti At-kų Federacijos Valdyba buvo išleidusi atsišaukimą. Pirmieji atsiliepė ir aukų atsiuntė: kun. V. Cukuras — 20 dol., kun. Z. Smilga — 5 dol. Federacijos Valdyba nuosirdžiai dėkoja ir tikisi, kad ir kiti ateitininkai sendraugiai bent mažą savo auką šį reikalą parems. Aukus siųsti Federacijos Valdybai: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

● **Argentinoje** gyvena pabaltiečiai prezidentui gen. Aramburo įteikė memorandumą, prašydami, kad Argentina grąžintų pripažinimo teisę estų, latvių ir lietuvių diplomatiniam bei konsulariniams atstovams. Buenos Aires dienraščiui palankiai komentavo šias pabaltiečių pastangas. Palankus prezidento atsakymas atėjo pirmam pasirašiusiam "Estonia" pirmininkui į Pabaltiečių komiteto centrą.

● **"Mindaugo" savišalpos ir kultūros draugija** Barise, Argentinoje, atšventė 25 metų sukaktį. Ta proga draugija gavo daug sveikinimų. Minėtieji draugai menine dalimi, kurioje gražiai pasirodė jaunimas.

★ **Vasario 16 gimnazija** šiemet baigė 9 abiturientai, kurie visi studijuoja. Šiuo metu gimnazijoje yra 153 mokiniai. Naujieji mokslo metai pradėti tuoj po Velykų. Gimnazija dabar yra jau oficialiai vokiečių leista. Šiuo metu ji turi 180 rėmėjų būrelių. Dalis mokinių per vasaros atostogas lyks į Norvegiją (apie 15) ir dalis — į Sveicariją ir Italiją.

● **Pabaltiečių institutą** norima įsteigti Stockholme. Jis rūpintųsi pabaltiečiais pabėgėliais studentais.

● **Pabaltijo kraštų ordinus** prisiėmė suomių konservatorių partijos laikraštis "Uusi Suomi". Pagrindą davė išleistas veikalas apie suomių išmybes, kur suminimi visokie ordina, net caro laikų šv. Onos ir šv. Jurgio, bet visiškai praleisti Pabaltijo kraštų ordina. Juos buvo gavę visa eilė Suomijos piliečių. Negi tu kraštų nepriklausomo gyvenimo laikotarpis turi būti išbrauktas ir iš istorijos puslapių? Veikalo redakcija pasiteisino, kad skyrelį apie ordinus paėmusi iš valstybinio kalendoriaus.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visoms suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išeido: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti: ATEITIES administracijos ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

Patikslinama kun. Kemėšio gimimo data

Gerbiamas Redaktorium,

Vakar čia gautame "Darbininke" Jūs rašote, kad kan. F. Kemėšis buvo gimęs 1879 metais. Tačiau jo įteiktose Amerikos Katalikų Universitetui, W a s h i n g t o n e, disertacijoje (1924), paskutiniame puslapyje, "Vita" skyriuje, rašoma: Rev. Fabian S. Kemėšis was born in Vastapos, Alunta county, Lithuania, on February 25, 1880".

Manau, kad ši jo gimimo data yra tikra ir ją reikėtų patikslinti, nes kitais, kartojantis klaidai, ji pateks į enciklopediją ir kitus šaltinius ir bus laikoma tikra. **Jonas Jasy**

Redakcija yra dėkinga Jonui

Jasiui už dėmesį ir patikslinimą. Reikia patikėti, kad pats disertacijos autorius geriau žinojo savo metrikas, negu Kaune išleistas "Elenchus" (1932), iš kurio buvo paimta anoji 1879 metų data. "Elenchum", matyti, atsirėmė ir Vac. Biržiško "Rašytojų kalendoriuje" (1946), nes ir jame įrašyta 1879 m. ir dar nurodyta, kad gimęs Skiemonių valsč. Disertacija rodo, kad gimimo vieta būtų Aluntos valsčiuje. Tai dar vienas patikslinimas.

RĖMĖJŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Maloniai kviečiame visus Nek. Pr. Švč. M. Marijos Seserų Kongregacijos bičiulius, Fundatorius, Amžinuosius ir Garbės narius dalyvauti Seserų Rėmėjų Šventėje, kuri įvyks GEGUŽES 20 DIENĄ, Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, PUTNAM, CONN. Ypač laukiami visi, kurie kokia nors auka yra prisidėję prie koplyčios statybos, kad kartu pasidžiaugtume ir pasimelstume naujajai Marijos šventovėj.

Šventės tvarka:

11:00 val. Sv. Mišios ir pamokslas
12:00 val. Pietūs
1:30 val. Akademinė
4:30 val. Sv. Valanda (Švč. Sakramentas bus išstatytas visą dieną).

Su nuoširdžia pagarba,

NEK. PR. ŠVČ. M. MARIJOS SESERYS

ir
N. A. NEK. PR. SESERŲ GILDOS CENTRO VALDYBA

SPORTAS

Zaidynėm ir rinkimam praėjus

Amerikos lietuvių VI žaidynės pasižymėjo dalyvių gausumu, organizaciniu sklandumu ir pasėkmių nelauktumu. Ypač nelauktai teko krepšinis Chicago Neris jaunių komandai. Anksčiau vyravo 1951 ir 52 m. Chicago Perkūnas, 1953 ir 54 m. Toronto Vytis, 1955 m. Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas. Šį kartą meistrėi nulėmė geresnis tos dienos žaidimas, nes šiaip jau geriausias komandos vardas turėjo atitekti Detroito Kovui, pralaimėjusiam baigines rungtynes. Pirmąją dieną laimėjo dvejas svarbias rungtynes, kai kurie detroitiečiai kiek per anksti "užšventė" pergale ir nelauktai praikišo.

Sunkoka, o kitą kartą ir neatsargu yra bandyti nustatinėti geriausias žaidikus. Sakysime, Neris Valaitis, puikiai sužaidęs baigines rungtynes, vos netapo pralaimėjimo kaltininku paskutinėse minutėse, padaręs keletą nedovanotinių klaidų. Detroito Kove žaidė Fint ir Lantrys bene ir bus geriausi. Tvirčiausių nervų buvo Neris Prapuolenis, sugebėjęs jaudrintoje atmosferoje įvesti laimėjimą nešančias baudas. Nelaimingiausias žaidikas buvo Detroito Kovo Rugienis, paskutinėse sekundėse neišnaudojęs baudos ir tuomi išleides iš rankų savo komandai laimėjimą. Suprantamas yra noras laimėti ir pasipuosti meistrėio titulu, bet graudžiai raudoti ir ašaras liet tikrai neverta, mielas Rugieni! Kitais metais bus dar kitos žaidynės. Tiksliausiai metė visi nieriečiai.

Vienas "metimas" buvo pats tiksliausias — tai pranešimas iš garsintuvo. Buvo pasakyta, kad kalti ne vyrukai, gimę Lietuvoje ir jau lietuviškai pamiršę, o jų mamos... Tikra tiesa. Kad ji mums būtų netokia skaudi, klubo patį vadovybė turėtų susirūpinti lietuvių kalba. Lietuvoje Kūno Kultūros Rūmai buvo išleidę potvarkį, draudusį rungtynių metu vartoti nelietuvių kalbą. Vadinasi, reikala labai radikaliai sutvarkė. Ir tikrai malonu būdavo stebėti rungtynes tarp "Makabi" ir "Hapoel", kur gyveniausia lietuvių kalba skambėdavo, — toji kalba kurią dabar vis rečiau per žaidynes begirdime. Gal ir pas mus Kūno Kultūros

BALANDŽIO MĖN. AIDAI

"Aidų" balandžio mėn. numeris išėjo pasipuostęs dail. Romo Viesulo litografiniais paveikslais. Viršelyje idėtas piemenėlis, grojas skudučiu, vi sam numeriui teikia pavasariškos nuotaikos. Romas Viesulas, kurio "Aidų" tekste atspausdinta 9 darbai, yra tvirtas šulais šio mėto lietuvių grafikoje. Jo kūrybos pobūdį skaitytojas pažins iš šio numerio ir V. K. Jonyno straipsnio.

Zvelgiant į rašytinę medžiagą, balandžio mėn. "Aidai" pasižymi straipsnių svarumu. Čia turime tris išsamius ir visu dėmesio vertus straipsnius, būtent: dr. Kazio Sidlausko — "Lietuvos prezidentų konstitucinės galios", dr. Juozo Girniaus — "Liberalizmo klausimu" ir dr. Kazio Pakšto — "Gudijos santykis su Lietuva".

Rūmų pavyzdžių pasekus, būtu šio to pasiekta ir išnyktų tie "let's go, let's go", tariami dargi suvalkietiška. Nežalokime ir gražios anglų kalbos!

Tinklinio meistrėis — Chicago Neris, kovojęs baigimėje prieš Chicago Lituanica, kovoją taip pat dėl kiekvieno taško ir prieš teisėją. Reikia pažymėti, kad kova aikštėje turintiem tikrai stipriausią iš visų dalyvių komandą vyko geriau negu prieš teisėją Bielskų, iš kurio nei vieno taško nelaimėjo. Be reikalo nevažiavo brooklyniečiai. Stalo tenisą būtų tikrai laimėję.

Maloniausia įspūdi sudarė Detroito Kovas ir Toronto Aušra parado metu. Gražiomis uniformomis, gausiu vyrų ir moterų dalyvių skaičiumi abu vienetai tikrai užimponavo vietos publika. Ypač pažymėtina neseniai isikūres Toronto Aušros sporto klubas. Turėdamas didelį skaičių jaunimo, klubas bus turintis daugiausia ir sporto politiniuose sluoksniuose. Turėdami tikrai savo saraše stipresnius kandidatus, neworkiečiai pralaimėjo rinkimus i Vyr. K. ta Clevelando saraštui. Chicagoiečių aiškios simpatijos pastariesiems atrodo nulėmė rinkimus. Neaišku tikrai, kodėl nebuvo leista balsuoti Toronto Aušros nariams. Su savo apie 200 nariu ši organizacija tikrai gali ir turėtų tarti svarų

(Nukelta i 7 psl.)

Pirmajame autorius gvildo mūsų pirmosios ir antrosios konstitucijos vietas, kurios liečia prezidento veiklos sritį, nurodydamas, kas ten buvo teigiama, kas taisytino. Ypatingai atkreipiamas žvilgsnis i 1938 m. konstituciją, padiktuotą pašalinio įtaku ir priešinga demokratijos dvasiai. Dr. Juozas Girnius savo ilgame diskursive straipsnyje nagrinėja liberalizmo apraiškas mūsų gyvenime. Jisai apžvelgia ir papildoma kun. St. Ylos ėjusiu "Aiduose" straipsnių eilę šiuo klausimu. Abu autoriai iškelia įdomių dalykų. Liberalizmo savoka pas mus yra taip sujaukta, jog sunku ir besuorientuoti. Blogiausia, kad po liberalizmo skraistę yra skleidžiama bedievybė ir net neapykanta krakšoniškai kultūrai. Kun. St. Ylos ir dr. Juozas Girniaus "Aiduose" spausdintieji straipsniai i ši klausimą įneša šviesos iš įvairių pusių. Dr. Kazio Pakšto iškeltoji Gudijos ir Lietuvos santykių problema glaudžiai siejasi su mūsų tautos ateitimi, ypač kai eina kalba apie tikslų sienų nustatymą. Dr. K. Pakštas dviejuose "Aidų" numeriuose jau parodo istorinėje ir politinėje plotmėje.

Grožinei literatūrai šiame numeryje atstovauja A. Vaičiulaitis ir V. Kazokas, duodami po vieną puslapį eilių, ir Julius Kaupas, literatūriškai nagrinėdamas būdingą tautosakos gabalą.

J. K.

MOTERYS Chicagoje tariai dėl prezidento rinkimu.

LINDEN, NEW JERSEY

Šių dviejų kolonijų 94 moterys ir merginos, priklausančios vienai Moterų S-gos 53 kuopai, ruošia Motinos dienos minėjimą, kuris įvyks gegužės 13, Lindene. 7:30 ryto šv. mišios šv. Teresės bažnyčioje. Visos ės bendrai prie komunijos. Po mišių Liberty svetainėje bus bendri pusryčiai, kuriuos paruoš 113 kuopos vyčiai.

Sajungietėms bus prisimintina diena, nes per 37 gyvavimo metus pirmą kartą 53 kuopos narės susitiks prie bendro stalo. Vyčiai ir sajungietės visada gražiai sutaria, vieni kitiems taktininkaudami parengimuose.

K. Šukienė, energinga kuopos pirmininkė, turėjo nelaimę. Skubėdama i mišias krito nuo laiptų, sumušdama galvą ir sužalodama ranką. Piniginė su šimtu dolerių iškritusi iš rankos kažkur dingo. Po valandėlės duklė, pastebėjusi motinos nelaimę, tuojau suteikė jai pagalbą. Tris dienas ieškojo piniginės, bet niekur nesimatė. Tik trečios dienos vakare sūnus atvažiavęs apilankyti motinos, išlipęs iš mašinos, pastebėjo prie šaligatvio sušlapusią piniginę. Šeima labai apsidžiaugė. Nuostabu, kad tiek daug žmonių praėjo ir nematė!

Leif. Edvardas Strazdas, ilgametis kuopos fin. rašt. Stašeris ir Jono Strazdu sūnus, grįžė iš Europos su žmona. Jis vedė Ispanijoj. Jaunavedžiams buvo suruoštas gražus sutikimo priėmimas, kuriame gausiai dalyvavo giminės ir svečiai, sunešdami daug vertingų dovanų.

Strazdu šeima neseniai pergyveno skaudų įvykį. Mirė Jono brolis Ancetas, Mildos Lelešienės tėvelis. Be to, Stasė Strazdienė guvo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten yra miręs raštus laimėtojas paskyrė piniginę premijas.

Sveikindamas Velykų švenčių progą, kleb. kun. M. Kemežis padarė staigmeną — ant sveikinimo didelio formato buvo atspausdintas spalvotas šv. Juozapo altorius. Nemaža žmonių spėjo paveikslą iširėminti ir papuosti kambario sienas. Kita maloni staigmena buvo po Velykų — bažnyčios priėmimo pradėjo pardavinėti dviejų rūšių porcelianines lėkštes; vienos dugne atvaizduotas šv. Petro ir Povilo bažnyčios didysis altorius, — kitoje — bažnyčios frontas su aukštyn kylančiais bokštais. Lėkštės atrodo gražiai, ir žmonės jas mielai perka. Pardavinėja mokyklos tėvų ir mokytojų draugija, pilnas skiriamas mokyklos gerinimui.

Skautai gegužės 13 d. 4 val. šv. Petro ir Povilo parapijos salėje rengia motinos dienos minėjimą. Bus tautiniai šokiai, dainos ir vaizdeliai. Kviečiami visi atsilankyti. Rep.

Sajungietės Šukienė, Ašmontienė, Atutienė, Sebeckienė, Plungienė ir Čižauskienė dalyvavo Mot. S-gos 68 kuopos Newarko surengtoje vakariėnėje. Visos labai patenkintos newarkiečių vaišingumu. S-gietė

Pittsburgh, Pa. Gegužės 20 d. 3 val. po pietų, Piliečių svetainėje South Side įvyksta didelės žaidimų (Card Party) vakaras, kurį rengia Balfo skyrius. Laimėtojam bus skiriama vertingos dovanos.

Pelnas skiriamas Europoje esantiems lietuviams rėmti. Visų lietuvių pareiga gausiai dalyvauti. Bilietai gaunami pas visus Balfo narius ir žaidimų dieną prie įėjimo. Jucevičiai susilaukė sveikos ir gražios dukrelės.

B. Marčiulaitis su Rūta Miliauskaite sukūrė liet. šeimą. Abu jaunieji yra veiklūs Letuvos vycių organizacijos nariai. Sutuoktuvės įvyko šv. Kazimiero bažnyčioje. A. K.

ELIZABETH, N. J.

Parapijos choras, idėjęs daug darbo Velykų švenčių ir 40 valandų giedojimams, dabar stropiai ruošiasi Amerikos ir Kanados Dainų šventei. Choro dalis pasiryžusi keliauti. Važiuojantieji i Chicago, registruojasi pas LB pirmininką Praną Kudulį. Taip pat iš centrinio Dainų šventės komiteto gauti aukų lapai, nes šventė svarbi ne tik Chicago, bet ir visiems lietuviams. Aukus rinkti ėmėsi Elizabetho LB pirmininkas P. Kudulis savo maisto krautuveje ir komp. J. Žilevičius. Kas tam reikalui prijaučia, prašom neatsisakyti ir paremti Dainų šventę.

Choro nariai visi pasirašė Jaunimo Peticiją, kurios parašus renka lietuviškieji skautai.

Kun. kleb. M. Kemežio gerai pažįstamas kardinolas Joseph Pizzardo iš Vatikano Velykų švenčių progą klebonui ir jo parapijiečiams atsiuntė sveikinimą ir palaiminimą su prijungtomis maldomis. Kardinolo laiškas buvo atspausdintas parapijos biuletinyje.

Prieš kurį laiką miestas buvo perduotas "valdyti" mokyklų įgaliotiniams. Po "sunkaus" darbo "miesto valdininkams" buvo suruošti iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo miesto taryba su majoru. Pietus malda pradėjo kun. M. Kemežis.

ST. GUSCORA, 36 m., is Stoughton, Mass., itariama dalyvaves Brinks banko aplėšime Bostone.

MOTERŲ VIENYBĖ

nuoširdžiai kviečia atvykti i

PAVASARINIUS ŠOKIUS

kurie įvyks

Gegužės 18 d., 1956 m. (penktad.)

gražioje

SHOWBOAT BANQUET SALĖJE,

811 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Pavasariškai nuotaikinga muzika ir šokiai, grojant JOE THOMAS orkestrui. Šokių kontestas.

Šokiams bilietas 2 dol., studentams ir moksleiviams 1 dol. Parengimo pelnas skiriamas lietuvių labdarybės tikslams.

B U F E T A S

Šokių pradžia: 8:30 val. vakare.

ENGINEERS—

AEROJET

IN SACRAMENTO
CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified assignments on long range programs.

POSITION NOW OPEN

For

ENGINEERS

Mechanical, Aeronautical, Chemical

For

TESTING, DESIGN, RESEARCH, DEVELOPMENT
To work in the following fields: Hydraulics, compressible and in-compressible fluid dynamics, liquid atomization, mass and heat transfer, combustion chamber design, thermodynamics, strength of materials, spark system, combustion and high pressure flow systems, vibrations phenomena, gas turbines, pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, aircraft propulsion systems.

SYSTEMS ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog Coders Analysts Programmers Experienced and Trainees

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing, new material evaluation, nondestructive testing. Experience in stainless steel super alloys and light materials preferred.

ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGRS.

For control system design, reliability testing, magnetic circuit elements design and application.

Also

DRAFTSMEN

DETAIL—DESIGN—LAYOUT

CHICAGO INTERVIEWS

PETER PERINO

ENGINEERING REPRESENTATIVE

FRANKLIN 2-2100

Firm Commitment May Be Made at This Time
U. S. CITIZENSHIP REQUIRED
If unable to apply and resume to Personnel Director

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. BOX 1947
SACRAMENTO, CALIFORNIA
Subsidiary of The General Tire & Rubber Company

JOURNEYMEN

DIE MAKERS

JIG AND FIXTURE

BUILDERS

PLANNER HAND

GARLAND MFG. CO.

10533 GRATIOT

DETROIT, MICH.

Apply French Road Entrance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN
MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5
SATURDAYS 8 TO 12

SEILES VARVA mažam beždžionikui motinos glėbyje, nes prieš akis padėtos vynuogės (Bronx zoologijos sode, New Yorke).

SPORTAS

(Atkelta iš 6 psl.)

žodį mūsų sporto gyvenime. Tikėjimas, kad Rinkiminė Komisija, kuri taip pat yra Clevelande (!), duos rimtą ir tikslų paaikškinimą mūsų sporto liaudžiai.

Beje, jau prieš rinkimus būta neaiškumų: du Rinkiminės Komisijos narius, figuruojančius kandidatų saraše, New Yorkas "išprotastavo" iš komisijos sąstato.

Antras žaidynių ratas pavestas praveisti Detroito Kovui. Sekant šio klubo veiklą, nekyla abejonių, kad ir antroji žaidynių dalis praeis sėkmingai. Norėtusi matyti dalyvių saraše ne tik New Yorko Lietuvių Sporto Klubu futbolininkus, bet ir lengvaatlečius, tenisininkus ir plaukikus bei plaukikes. Kanados lietuvių dienos proga rugsėjo 1—2 Windsor miesto turės progos stebėti mūsų sportuojančio jaunimo sąskrydį. Atletas.

GRAŽUS PASIRODYMAS

Balandžio 28 d. Toronte Eaton auditorijoje įvyko gražus, aukšto meninio lygio koncertas, kuriame dainavo solistas Vaclovas Verikaitis ir M. MacVicar — sopranas. Greta klasikinės muzikos — Handel, R. Strauss, Mozart, Verdi, Johan Alden Carpenter (sol. MacVicar) ir Beethoveno (Verikaitis), padainavo lietuviškų bei latviškų dainų.

MacVicar padainavo S. Šimkaus lopšinę lietuviškai ir po vieną L. Garuto bei A. Kalniš latvišką dainą. Įdomu, kad anglė solistė tiek lietuviškus tiek lietuviškus žodžius ištarė labai gražiai. Solistas V. Verikaitis padainavo vieną A. Zilinskio dainą latviškai ir net 4 V. K. Banaičio harmonizuotas liaudies dainas lietuviškai.

Koncertas padarė tikrai malonaus įspūdžio tiek rimta programa tiek išpildymu.

VACATIONS

Noted for Excellent Food
OPENING MAY 25TH
American Plan
ATTRACTIVE JUNE RATES
Special Family Rates
Block from Ocean and Lake
Ocean and Pool Bathing
FREE GARAGE PARKING
Ph. GIBSON 9-9090 H. B. Taylor

LAKESIDE HOUSEKEEPING COTTAGES

One, two, and three bedrooms. Living room fireplace, kitchen porch, swimming, boating, shuffleboard, outdoor fireplace. \$50 up. In catholic area. Write for booklet
H. Richartz
Green Acres, Millford, Penna.
Phone 2220

SHANAHAN'S INN.

Lanesboro, Mass.
Tel.: PITTSFIELD 2-6655
150 Acres of Vacation Pleasure in the Berkshires. Shaded lawns. Sports. New filtered swimming pool. Delicious meals. Comfortable accommodations.
Brochure Mrs. M. SHANAHAN.

WALKER VALLEY, N. Y. — Bungalows, 4 rooms and 2 rooms, furnished. Improvements. Frigidaire and hot shower. Brook, church, amusements, stores near. Month—Season. \$150—\$350. Pearson, EVergreen 3-5654 after 6 p. m.

SUMMER RENTALS

BUNGALOWS BREEZY POINT
Albert Stover, Real Estate
35 Newport Walk
NE 4-8140 — SH 8-2604

RESORTS

FIRST CHOICE
of New Englanders for
VACATIONS & HONEYMOONS
The famous
ALLEN 'A'
resort
Terrific Entertainment, Beautiful Meals, Grand Beach, Cozy Cottages or Rooms
LARGEST and FINEST HONEYMOON LANE IN N. E.
Write For Color Folder "D"
Box 1418, Wolfboro, N. H.

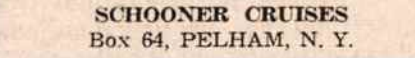
ROOMS AND BOARD

Baldwin Manor
HOME FOR THE ELDERLY
Cheerful homelike atmosphere. Spacious grounds, operated by registered nurse.
Baldwin 3-6588.

DISPLAY

CRUISE ON A YACHT!

2 Beautiful 90-ft. sailing schooners Long Island Sound to Block Island and return. Send for illustrated folder. \$75 & up per week Season June 25th to Sept. 15th. Tenth Season.
SCHOONER CRUISES
Box 64, PELHAM, N. Y.

East New York Fur Storage, Inc.

28th Year of Service
VAULTS LOCATED IN SAVINGS BANK BUILDING
260 UTICA AVENUE
Brooklyn, New York
BURGLAR, FIRE AND MOTH - PROOF
Pick-up and delivery service all messengers bonded we have no agents or branches
Phone: PResident 4-1000

SPECIAL REDUCED RATES FOR PHOTOGRAPHS CONFIRMATION & COMMUNION
6 Beautiful Portraits size 4 x 6 in folders — special price \$5.00
Cap & Gown available for photographs
PARKWAY PHOTO STUDIO
3885 Tird Ave., Bronx, N. Y. between Claremont Parkway and 172nd St. LU 3-2010.

For a good deal on a **NEW OR USED CAR** call
EUGENE X. CARSON with
T. J. BUTLER & SON DE SOTO — PLYMOUTH
540 Harrison Ave., Harrison, N. J.
New Phone: HU 3-5656
Open Evenings, Closed Sundays

Jeil nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

ST. PASCAL BAYLON Parish — 1-family brick with garage on Murdoch Ave., near church and schools, oil steam heat, 6 rooms, finished basement and attic, 1½ baths, new plumbing, combination aluminum storm windows. Occupancy on title. Price \$20,500. Plot 30x100. **HIMMEREICHER & STAMM, GLenmore 5-2500.**

STEWART MANOR L. I., N. Y.
6 Room House 50 x 100 St. Ann's Parish garage, refrigerator, washing machine, other extras, asking \$18,500.
Edgar F. Hamsom - Bruker
660 Tulip Ave.
Stewart Manor L. I., N. Y.
FL 2-9090

COPIAGUE, VIC — 4 short blocks L. I. R. R.: schools and shopping 2 blocks away; church 4 blocks. This house has 7 rms., large living rm., dining rm., kitchen, Hollywood bath., 4 bedrooms. Plaster walls, full cellar, attached garage, good plot. Low price includes refrigerator, washing machine, clothes dryer, storm windows and screens. \$13,000. Owner, AMityville 4-6019.

ROCKVILLE CENTRE
2 blocks St. Agnes Church and School, 4 bedrooms, large plot, \$16,000. Charles E. Phillips, Broker, 64 So. Grove St., Freeport, BA. 3-2527.

LAKE RONKONKOMA
Sacrifice! \$10,000. Must sell large bungalow, 6 rooms and porch, 3 bedrooms, full cellar, garage, steam heat; ½ acre on high ground facing 2 streets; private beach; near stores and churches.
JOHN Y. COONEY, Broker
Lake Avenue, Nesconset, L. I.
SMithtown 2-1631 W
INGersoll 2-4214.

CAMDEN COUNTY MUSIC CIRCUS
Brace & Caldwell Rds., Delaware Township
HADDONFIELD, NEW JERSEY

Theatre Parties Now Being Booked
WOMEN'S EMPLOYEE & SOCIAL CLUBS can now arrange benefit theatre parties for the new Camden County Music Circus. Groups can be as small as 25 or as large as 1,600. An ideal fund raising outing. For information write Camden County Music Circus, Delaware Township, Haddonfield, N. J. or call Haddonfield 9-9009.
SEASON BEGINS MON. JUNE 25
June 25-July 1 "PLAIN & FANCY" July 16-July 22 "KING AND I" July 2-July 15 "SOUTH PACIFIC" July 23-July 29 "KISMET"

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND

Are there the kind of people you want to meet in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island but here at The Lionel can you get one room housekeeping apartment for as little as \$250 per couple for the season — with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, sun and fun. No children permitted. For further information and our unbelievable low weekly and monthly rates call UL 5-6436 — nite NE 9-8591.
The Lionel, Kismet Beach — Fire Island

Luxurious Cabins • Picture window suites with Private Bath • Lodge Accommodations • New Swimming Pool • Private Lake —
Free Boating • Cocktail Lounge • Orchestra — Dancing Nightly • Entertainment • 91Hole Golf Course — Driving Range — Lessons and Equipment Furnished Free • Free Late Sleepers Breakfast Bar • Bicycles • Baseball • Tennis • Volleyball • Shuffleboard • Ping Pong • Archery • Saddle Horses • Social Director • Parties and Games • Riding — Hiking — Scenic Trails • Churches — Free Transportation • Beautiful Lounge • Soda Fountain • Gift Shop • Snack Bar.

Fernwood
American Plan
\$57.50 \$85.00
Write for Free Color Booklet
FERNWOOD
Bushkill 32, Pa.
Phone 8-6661

REAL ESTATE

ROCKVILLE CENTRE
6-rm ranch. Spacious beautiful landscaped grounds, over ½ acre; shade trees, rail fence, near everything; 1½ tile baths, fireplace, patho, oversized 2-car garage, wall to wall carpeting, near catholic institutions. Must sacrifice. Asking \$28,000; 347 Lincoln Ave. RO 8-1269.

SUMMER RENTALS

GODEFFROY, N. Y.
Near Port Jervis
Swimming, fishing. Completely furnished 2 bedrooms, modern kitchen and bath, extra large dining and living room combination. Screened porch, patio, outdoor fireplace, 150 x 100, taxes \$40. Price \$5,700, in catholic area. Puma & Santos, 10 Pennsylvania Ave., Matamoras, Pa. Near Fort Jervis, N. Y.

BUS. OPPORTUNITY

MODERN GROSERY STORE
Stocked, also 2 apts, 2 car garage, illness.
H. DOMINICI
109 Maple Ave.
Canajoharie, N. Y.

INSURANCE

READ THIS, READ THIS,
For General Insurance it will pay you to consult the
LANZAR AGENCY
147—08—46 Ave.
Flushing (55), N. Y.
IN 3-8010

REAL ESTATE

FLORAL PARK — Our Lady of Victory parish, 2 family tapestry brick, fine neighborhood, Excellent income property, \$22,500.
3 bedroom Colonial home on 60 x 100 plot. Best location in Floral Park, modern in every respect, \$18,900.
Finest of fine brick homes on 80 x 100 plot. Wall to wall carpeting, 1½ abths, beautifully finished basement, slate roof, fully insulated, \$25,000.
JEROME JACKSON
REALTOR
153 Tulip Ave., Floral Park
FL 4-6927

FARMS

DUTCHESS, N. Y.
Taconic Parkway
70 mylių nuo New Yorko, 60 akrų nuosavos žemės su senu namu, pagrindiniai atremontuoti, garažas su butu. Prieina 2000 žingsnių sklypu prie Taconic Pkwy. Galima įrengti prabangų motelij. Reta proga. Pasiūlymai siūsti raštu:

J. H. Smith
2402 Walton Ave.
Bronx 68, N. Y.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Ramunės

Ramunių arbatą visada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbatą geriamą praktiškai sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — \$1.25.

Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, gelligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiškių lapų pusė svaro — \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.
Visa kartu gali gauti už prištus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27 Mass.

Skaičiuokite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Tel. APlegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto ECA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SONUS FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentinis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemalaušiomis kainomis. Kainos ros pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

J. B. SHALINS ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuvių koplyčios nemokamai visose miesto dalyse: veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

FOR THE FINEST BEDROOMS LIVING-ROOMS & DINETTES - SEE
ANTHONY F. PUCCA
Supervisor
FIRST RAPIDS FURNITURE CO.
MO. 5-1900

Factory Showrooms, 82-88 Brown Place
Bronx 54, N. Y.
FOR FREE GIFT — BRING THIS AD

FUN-FILLED Vacations in the Poconos

Luxurious Cabins • Picture window suites with Private Bath • Lodge Accommodations • New Swimming Pool • Private Lake —
Free Boating • Cocktail Lounge • Orchestra — Dancing Nightly • Entertainment • 91Hole Golf Course — Driving Range — Lessons and Equipment Furnished Free • Free Late Sleepers Breakfast Bar • Bicycles • Baseball • Tennis • Volleyball • Shuffleboard • Ping Pong • Archery • Saddle Horses • Social Director • Parties and Games • Riding — Hiking — Scenic Trails • Churches — Free Transportation • Beautiful Lounge • Soda Fountain • Gift Shop • Snack Bar.

Fernwood
American Plan
\$57.50 \$85.00
Write for Free Color Booklet
FERNWOOD
Bushkill 32, Pa.
Phone 8-6661

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Šeštins,

Viešpaties į dangų žengimo šventė, yra ketvirtadienį. Visi katalikai tą dieną privalo išklausyti mišių. Mišios lietuvių bažnyčiose bus rytmetėje įprastine tvarka ir 7:30 v. vakare.

Kleb. kun. N. Pakalnio rūpesčiu Apreiškimo parapijos salės scena atnaujinta — uždėtos naujos draperijos ir sutvarkytas apšvietimas. Scena daro puošnų ir didingą išpūdį. Pirmą kartą naujai pertvarkyta scena bus matoma Ateities koncerte gegužės 12 d.

Krikščionių Demokratų

Vidurio Europos Unijos diskusijų klubas rengia diskusijas tema: Šių dienų pasaulio krizė ir žmogaus reikalavimai bei galimybės. Pagrindiniu kalbėtoju bus prof. Karl J. Everts, įkūrėjas ir prezidentas tarptautinio universiteto fondacijos, Amerikos ir Švedijos mokslininkų narys, Amerikos politinių mokslų akademijos narys, akredituotas stebėtojas prie Jungtinių Tautų, parašęs įvairių knygų politiniais klausimais.

Diskusijos bus gegužės 9, trečiadienį, 5:30 v. p. naujoje Krikščionių Demokratų Vidurio Europos Unijos (CDUCE) konferencijos salėje, 18 East 60 St. prie Madison Ave.

Pranciškonų provincionalas

Jurgis Gailiusis, darydamas vizitą Brooklyno vskupams, patyrė, jog jie didžiai įvertina pranciškonų spaudos darbą ir džiaugiasi daroma pažanga. Ta proga arkivyskupas Tomas Molloy mielai leido jiems įsigyti erdvesnes patalpas prie pat Darbininko spaustuvės. Namas jau nupirktas ir tuoj bus panaudotas įvairiems su spauda susijusiems reikalams.

Lietuvių kriaučių

ekstra susirinkimas įvyks gegužės 16 d., 11—27 Arion Place Brooklyn, N. Y. 5:30 vakare punktualiai. Bus nominacijos visų Executive Board narių ir delegato. Nepamirškite atsižvelgti unijos ir Social Security kortelių.

N. Y. Liet. Prekybos Rūmai, kuriems pirmininkauja J. Gin-kus, gegužės 20 d. 4 v. p. p. Baltic Freedom House šaukia visuotiną narių susirinkimą, kuriame Sus. Liet. Amerikoje sekretorius dr. M. J. Viniškas skaitys paskaitą "Amerikos lietuvių ekonominės pagalbos galimumai atsistatanciai Lietuvai". Po susirinkimo bus užkandžiai. Nariams dalyvavimas privalomas. Į paskaitą kviečiami ir ekonominėmis Lietuvos problemomis susidomėję svečiai.

Motery Vienybė

pavasarinis šokius rengia gegužės 18 d., penktadienį, gražioje Showboat Banquet salėje, 814 Jamaica Ave., Brooklyne, N. Y. Šokiams groja Joe Thomas orkestras. Pelnas skiriamas lietuvių labdarybės tikslams.

Almus Gallery

gegužės 5 d. atidarė dailininko Juozo Pautieniaus paveikslų parodą. Išstatyta 17 kūrinių, kita dalis atgabentų paveikslų netilpo. Vieni kūriniai piešti anksčiau, kiti praėjusiais metais, yra keletas portretų, Lietuvos ir Amerikos gamtovaizdžių. Atidarymo dieną parodą aplankė nemažai žmonių. Pats dail. J. Pautienius gyvena Chicagoje.

Į Putnamą,

į Nekalto Pr. seselių seimą, kuris įvyksta gegužės 20 d., iš Brooklyno rengiama ekskursija. Registruoti pas E. Sandanavičiūnę, 242 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N.Y., telefonas: EV 8-1826.

PIANISTAS Aleksas Mrozinskas akompanuos solistam "Ateities" koncerte gegužės 12 Apreiškimo parapijos salėje.

Pirmą kartą Brooklyne

Maloniai kviečiame atsilankyti į

'ATEITIES' žurnalo ruošiamą

KONCERTĄ

kuris įvyks

Šeštadienį, gegužės 12 d., 7 val. v.

Apreiškimo parapijos salėje,

North Fifth ir Havemeyer Sts., Brooklyn 11, N. Y.

PROGRAMOJE:

Aldona Stempuzienė — kontraltas
 Vaclovas Verikaitis — bass-baritonas
 Julija Rajauskaitė-Šušienė — pianistė
 Aleksas Mrozinskas — akompaniatorius

Po programos šokiai

Gros Ričardo Kontrimo orkestras

Įėjimo mokestis \$2.00. Studentams ir moksl. \$1.50.

Maironio šeštadieninės mokyklos

tėvų komiteto surengtas vakaras gegužės 6 d. Apreiškimo parapijos salėje sutraukė gana daug publikos, ypač buvo daug mokyklinio amžiaus jaunimo. Aktoriaus Vitalio Žukausko vadovaujama Brooklyn "Jurgutį melagėlių". Veikaliuko didaktinė idėja, jo paprastumas ir ypač aktorių kreipimasis į jaunuosius žiūrovus buvo itin šiltai sutikta.

Antroje dalyje New Yorko skautų vyčių oktetas, vadovaujamas M. Liuberskio, padainavo 4 dainas, bissui pridėjo dar vieną. Pačios mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojo S. Jankaus, pašoko scenoje du tautinius šokius. Vėliau šokių pertraukos metu keli tautiniai šokiai buvo pašokti dar didesnės grupės.

Tėvų komiteto vardu visiems padėkojo A. Reventas. Jis taip pat vadovavo ir laimėjimų traukimams. Komitetas buvo gavęs dovanoms įvairių daiktų, kuriuos ir paleido laimėjimams. Šokiams grojo Joe Thomas orkestras. Vakaras praėjo jaukiu nuotaike.

Atsilankusių svečių tarpe buvo daugiausia tie, kurių vaikai lanko mokyklą. Lauktina didesnio dėmesio ir paramos iš tų, kurie neleidžia savo vaikų į šeštadieninę mokyklą.

Ričardas Kontrimas,

šalia savo tiesioginių studijų Fordhamo universitete, kur studiuoja chemiją, domisi kursija. Registruoti pas E. Sandanavičiūnę, 242 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N.Y., telefonas: EV 8-1826.

R. Kontrimas su savo orkestru gros ir Ateities suakutviniame koncerte-vakare gegužės 12 d. Apreiškimo par. salėje.

Balys Račkauskas,

dėstęs Maironio šeštadieninės mokyklos 7 klasėje lietuvių kalbą, ilgiam išvyksta į Chicago. Klasę apgaili, netekusi gero mokytojo.

Apreiškimo parapijos

metinis bazaras prasideda šią savaitę gegužės 10 d. ir tęsis 11, 12, 13 ir 17, 18, 19, 20. Bazaras vyks lauke mokyklos aikštelėje, kur jau dabar išstatyti žaidimų stalai, karnės-lės. Darbo dienomis bazaras prasidės 7 v. v., sekmadieniais — 3:30 v. p. p.

Susituokia

Ged. Rajeckas, New Yorko skautų vyčių okteto narys, birželio 16 d. susituokia su Regina Vencate. Vestuvės įvyks Maspetho lietuvių bažnyčioje.

BEAUTIFUL TRIMMINGS for making the INFANT JESUS of PRAGUE. Genuine imported French Chantilly laces. Finely woven non-tarnishable metallic and sequin braids in scroll, scallop and other beautiful designs. Imported rhinestones, beads and pearls. Bulk sequins in flat, cup and star shapes in 32 brilliant colors. All these trimmings and many more are shown actual size in our illustrated catalog. Send for your free copy today! Savings up to 35% and more. NASSCO, Dept. 3B, Box 1 Newton Ctr., Mass.

Ieškomas Kazimieras Vencus, seniau gyvenęs Jungtinėje Valstybėje, atvykęs iš Kretingos ar Salantu. Ieško Rudytė-Morkūnienė, 63 Howard Ave., Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMAS

kampinis mūrinis namas su tuščiais kambariais, butai — 5 šeimoms ir patalpos krautuvių, apšildomas aliejumi, kaina \$13.500. Kreiptis į J. Vastūnas, 108—07, Liberty Ave., Richmond Hill, N. Y. VI 8-2239.

SOLISTAS Vaclovas Verikaitis.

Lietuvių Enciklopedija

labai prašo paskolinti jai Lietuvos vietovių nuotraukų, kurias pasinaudoję švarias ir tvarkingas sugražins. Pirmoje eilėje reikalingos J ir K raidės vietovės, pvz., Jonava, Kėdainiai.

Nauja operos versija

Jei Puccini galėtų prisikelti ir pamatyti savo veikalą Butterfly naujo versioje, būtų didžiai nustebintas. Šiuo metu rodoma New Yorke, Baronet kino teatre Poetinis operos lyrizmas, švelni Puccini muzika ir turi didelį orkestrą, kuris groja šokiams. Balandžio 27 d. grojo universiteto "junior prom" — didžiausioje metiniame balieje — su 15 asmenų orkestru. Šokių metu dalyvavo televizijos dainininkė Carolyn Wood.

Ziūrovas šioj filmoje yra perkeltas į meilų Cio Cio San pasaulį, į ištikimosios Suzuky ir turtoolio Yamadori aplinkumą, kur pergyvenama egzotiškas Pinkertono žavumas. Gabus registratorius Carmine Gallone, Japonijos techniku padedamas, davė visišką naturalumą. Filmas ištikimai seka operos Butterfly originalą, tik papildytas prologu, kuriame Pinkertonas susitinka su Cio Cio San, tarp kurių gimsta graži idilija, kuri paskui baigiasi tragedija.

Puiki choreografinė scena, kada atvyksta Butterfly, giminių lydimas, tarp žydinių medžių ir įeina į Penktertono gėlyną. Ši scena baigiasi aukštu dramatiškumu įėjus dėdei Bonzui, kurio išgąsdinti išlaskto kaip paukšteliai nuo vanago.

Svetimų balsų pritaikymas aktoriams yra tikrai tobulas. Tai moderniškos technikos triumfas. Nežinantis vargu ar pastebėtų. Rūbai nuostabiai gražūs. Techniškai spalvuota fotografija didinga. Be to, dar dalyvauja garsioji japonų Takarazuka Kabuki šokių trupė. Žodžiu tikras deimantukas. mi.

WHY NOT ANSWER OUR LADY'S APPEAL AT FATIMA — TO PRAY THE ROSARY ALWAYS?

She is asking for volunteers to make an unconditional surrender of themselves. Generous sacrifices deanded Solemn vows, Midnight Office, Monastic fast — 24 hour service of Adoration and Rosary. Those who meet Our Lady's terms guaranteed eternal glory as Mary's Guards of Honor.

Write: Dominican Nuns of the Perpetual Rosary Monastery of Our Lady of the Rosary Summit, New Jersey Public Rosary Hour every Sunday 3:30 P. M.

CARL HOPPL'S

BANQUETS — RECEPTIONS All Social Functions. Service for 500 Persons. No Party Too Small SUNDAY DINNER From Noon to 9 P. M. DAILY DINNER From 12.35. Served 5 to 9 P. M. SPECIAL RATES, PRIVATE ROOMS AVAILABLE FOR WEDDING RECEPTIONS AND BANQUETS

Valley Stream Park Inn.

Merrick Rd. opp. Park, Valley Stream, L. I. Res. Valley Stream 5-6035.

Solistas Vaclovas Verikaitis pirmą kartą dainuoja Brooklyne

Ši šeštadienį, Apreiškimo par. salėje, Brooklyne, dainos mėgėjai turės malonią progą išgirsti jauną, bet jau plačiai pagarsėjusį dainininką Vaclovą Verikaitį, šiuo metu gyvenantį Toronte, Kanadoje.

Vaclovas Verikaitis, bass-baritonas, Kanadon atvykęs 1948 metais, yra baigęs Toronto Karališkąją Muzikos Konservatoriją, kur dainavimą studijavo pas prof. Ernesto Vinci. Su Karališkosios Konservatorijos ir Toronto CBS Operos pastatymais Verikaitis dalyvavo garsiuose Toronte Promenade koncertuose. Jis taip pat dainavo vadovaujančias solo partijas Toronto Philharmonijos Choro koncertuose. Jau kelinti metai Verikaitis dainuoja plačiai Kanadoje išgarsėjusioje savaitinėje CBS televizijos programoje "Songs of my People".

Pažymėtina, kad visuose savo koncertuose Vaclovas Verikaitis įmaišo lietuviškų dainų. Kartu dalyvaujantieji kanadiečių chorai bei orkestrai yra priversti taip pat jų išmokti.

Po paskutiniojo gražiai pasisekusio Promenade Simfonijos Orkestro koncerto, pereitą vasarą, kuriame Verikaitis su orkestru išpildė įvairiomis kalbomis arijas ir dainas, Toronte laikraščiai atsiliepimai apie solistą buvo kuo puikiai.

Toronto "Telegram" rašo: "Verikaitio balsas yra puikios kokybės ir rodo nepaprastai gražų muzikinį išsilavinimą".

Laikraštis taip pat pažymėjo, kad lietuviškasis koncerto numeris, šimkaus "Oi, kas", buvo išpildytas su ypatingai giliu išjautimu. To koncerto metu, kuris buvo transliuojamas per radiją ir televiziją, Verikaitis turėjo garbę būti pirmasis solistas išpildęs naujai parašytą Kanados himną "God Bless Canada".

Toronto įtakingiausias dienraštis "Globe and Mail" apie Verikaitį taip rašo: "... Jo galingas bosas buvo apvaldytas lengvai ir su įgudimu. Tačiau svarbiausia jo dainavime yra interpretacija".

Nors Vaclovas Verikaitis yra labai užangažuotas įvairiuose

koncertuose ir operose Kanadoje ir JAV, tačiau jis randa laiko ir lietuviškai publikai, dažnai su koncertais aplankydamas lietuviškąsias koionijas. Su soliste Aldona Stempuziene pereitą rudinį jis koncertavo Chicagoje, ateitininkų ruoštame koncerte. Su ja ir vėl dabar jis koncertuos Brooklyne. Vaclovas Verikaitis randa taip pat laiko ir lietuviškajai veiklai. Jis vadovauja šiuo metu Toronto lietuvių Priskėlimo par. chorui ir turi sudaręs vyrų balsų kvartetą

"Ateities" žurnalo suakutviniame koncerte, šį šeštadienį, 7 val. vak., Apreiškimo par. salėje, Brooklyne, solistas Vaclovas Verikaitis duos tikrai įdomų koncertą. Be jo koncerte dar dalyvaus sol. Aldona Stempuzienė iš Clevelando ir pianistė Julija Rajauskaitė-Šušienė. Solistams akomponuos Aleksas Mrozinskas.

MASPETH, N. Y.

Liet. Pileičių Klubo mėnesinis susirinkimas bus penktadienį gegužės 11 d. 8 v. v. Klubas salėje. Visi nariai būtinai turi dalyvauti, nes bus aptarti svarbūs dalykai. Dabartiniu laiku klube dirba du geri darbininkai: Alek. Deikus ir Mykolas Budena. Matyti, kaip klubas daro gerą pažangą. Tikimasi, kad šie darbininkai su klubo direktoriais A. Smagoriu, J. J. Bernotavičiu ir P. Lisausku padarys gerą pažangą. Svarbu, kad visi klubiečiai remtų savo organizaciją.

Lietuvių Auditorijos B-vė praneša, kad nuosimčio čekiai yra mokami klube penktadienio vakare ir sekmadienį popiet.

Klubo Motery Skyrius rengia Motinos dienos minėjimą gegužės 13 d. Klubas salėje.

Vietinis

Stephen Bredes Jr.
 ADVOKATAS
 37 Sheridan Ave.
 Brooklyn 8, N. Y.
 Tel. APlegate 7-7083

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbas nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
 (BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164
 po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis
 GENERAL INSURANCE BROKER
 CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybę apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
 Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis
 238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
 EVergreen 7-8247.